

Reggeli Újság

Ujvidék, 1941 július 22, kedd

Szerkeszti:
ANDRÉE DEZSÓ

22. évfolyam 176. szám

A német, magyar és román csapatok üldözik a megvert ellenséget

Egy erős páncéloszlop már Kiev közelébe jutott

A német gyorscsapatok a Szmolenszk-moszkvai úton törnek előre

A német véderőparancsnokság közli: A keleti arcvonal déli részén német, román és magyar csapatok üldözik a megvert ellenséget. Az arcvonal egész többi részén a harci cselekmények — számos, körülzárt ellenséges csoport megsemmisítésével — továbbra is sikeresen folynak.

Az Anglia elleni harcban légi erőnk az elmúlt éjszaka Anglia keleti partján két teherhajót, összesen 11 000 tonnátartalommal, valamint egy gyorsnaszádot súlylyesztett el.

Harci repülőgépeink Skócia keleti, valamint Anglia délkeleti partja mentén kikötői berendezéseket, a sziget déli részén pedig repülőtereket bombáztak.

Északafrikában német harci repülőgépek Tobruknál hatásosan bombáztak tüzéségi állásokat és kikötői berendezéseket. Légi harc-

ban három angol vadászgépet lelőttek.

Angol repülők vasárnap és hétfőn a reggeli órákban támadást kíséreltek meg a csatorna partja ellen. Vadászaink és a légháritó tüzéség 8, őrnaszádjaink négy ellenséges gépet lőttek le.

Az elmúlt éjszaka angol harci repülőgépek Nyugatnémetország néhány pontján robbanó- és gyújtóbombákat dobtak le. A veszteség a polgári lakosság körében csekély.

Moszkva fegyencekkel akarja feltartóztatni a német előnyomulást

Berlini jelentések szerint a bolsevisták kétségbeesetten igyekeznek feltartóztatni a német csapatok előnyomulását Szentpétervárra felé, de kísérleteik során fejtelten intézkedéseket tesznek. Már női

zászlóaljakat, ifjú kommunistacsoportokat és fegyencosztagokat küldenek a harctérre, rossz felszereléssel és hiányos fegyverzettel. A német csapatok több ilyen alakulatot ejtettek foglyul.

Zürichi jelentés szerint most már délnyugati irányból is megindult a támadás Kiev felé. A svéd és amerikai haditudósítók szerint Kiev ellen nyugati irányból, Zsitomir felől is tovább halad a támadás. Egy erős páncélos oszlop már Ukrajna fővárosának közelébe jutott. Az arcvonal középső szakaszán, a Duna és a Dnyeper között a német gyorscsapatok heves harcok között törnek előre a Szmolenszkből Moszkva felé vezető úton. Vitehszktól északra a körülzárt szovjets csapatok kétségbeesett kísérletet tesznek az áttörésre, de edig minden kísérletüket véresen visszaverték.

Megsemmisített szovjethadosztály

A német és magyar csapatok a keleti arcvonalon vasárnap továbbra is szakadatlanul üldözték a visszavonuló bolsevista erőket. Megtörték a szovjet utóvédek kétségbeesett ellenállását és nagy veszteségeket okoztak nekik.

Mohilev környékén még szombaton egy német hadosztály vakmerő rajtaütéssel teljesen megsemmisített egy szovjethadosztályt. A keleti arcvonal északi szakaszán az előretörő német csapatok erősebb szovjetkötéleteket vertek szét. Ezeket a bolsevista csapategységeket öt különféle hadosztály maradványaiból állították

össze. A németek több ezer foglyot ejtettek, több ezer szovjetkatonára pedig ájtott a német csapatokhoz, mert belátta az ellenállás céltalanságát. A harc színhelyén a Szovjet több, mint négyezer embert vesztett. A németek hadizsákmánya oly nagy, hogy pontosan nem is lehet számot adni róla.

Szombaton és vasárnap a németek a középső frontszakaszon 4000 szovjetkatonát ejtettek foglyul. Ezek különböző hadosztályokhoz tartoztak. A szovjetvezetőség nem is vette tekintetbe, hogy a felbomlott hadosztályok katonái hiányosan vannak felszerelve, hanem

új hadosztályt szervezett belőlük. Ez a szovjetkötélek különösen súlyos veszteségeket szenvedett.

A BOMLÁS TÜNETEI

A hétfő reggeli német sajtó megállapítja, hogy Sztalinnak nemzetvédelmi népbiztossá történt kinevezése újabb bizonyítéka a Szovjetunió belső ziláltságának és növekvő erkölcsi felbomlásának.

Filov és Popov Rómában

Rómából jelentik: Filov bolgár minisztereinek és Popov külügyminiszter hétfőn délelőtt Rómába érkezett. A bolgár államférfiakat a pályaudvaron a Duce üdvözölte, majd Ciano gróf külügyminiszter bemutatta a fogadásukra megjelent olasz vezető személyiségeket. A kölcsönös bemutatkozások után a két bolgár miniszter elhaladt a tiszteletükre kirendelt diszszázad előtt, majd szállására hajtatott. Az egész utvonalon lelkes tömeg éltezte Bulgáriát és a bolgár vendégeket.

A bolgár miniszterek először a Villa Madamában tanácskoztak Ciano gróffal. Ezt követően a Kvirinálban kihallgatáson jelentek meg az olasz uralkodónál, majd a Venezia-palotában a Duceval foly-

Sztalin megpróbálja egy kézbe venni a katonai és politikai diktatúrát, mert utolsó reménye, hogy mozgósíthat minden nőt, férfit és gyermeket. Sztalin — mint a Montag megjegyzi — beismeri ezzel a lépéssel, hogy számol a bolsevista nemzetvédelem felbomlásával. A szinte kiképzés nélkül az arcvonalra dobt katonai tartalékok között máris elvegyülnek a nagy ipari városok felfegyverzett munkásai.

tattak megbeszélést. Ez a tanácskozás 11 órakor kezdődött.

MOSZKVA GYARAIT ALÁAKNAZTÁK

Az Egyesült Államok moszkvai nagykövetségének Newyorkba érkezett jelentése szerint Moszkva valamennyi fontos gyárépületét, raktárát és hidját aláaknázták. Ezeket az épületeket és építményeket különleges csapatok szállták meg, amelyek azt a parancsot kapták, hogy adott jelre röptessék levegőbe az aláaknázott építményeket. Az amerikai követség további jelentése szerint a Szovjetunió nyugati részéből hatalmas tömegekben áramlanak a menekülők kelet felé. Emiatt komoly eljárási nehézségek merültek fel.

A román sajtó vágyálmai

A román lapok Ferdinánd király halálának évfordulójával foglalkoznak. A Timpul azt írja, hogy Ferdinánd király valószínűleg meg egy román egységét. A lap egy másik cikkében azt írja, hogy a Ferdinánd király alatti Nagyromániát most újra meg kell valósítani. A Curentul szerint Ferdinánd király szelleme örökös a hős apák vitézfiainak mai harcán.

A FINN-MAGYAR FEGYVERBARÁTSÁG

A Helsinki Sanomat a finnek és magyarok vérségi és bajtársi kapcsolatairól ezeket írja:

A hős magyar honvédek és a finn katonák most közös ellenség ellen küzdenek. Ebben a küzdelemben a magyaroknak és finneknek egyforma tapasztalataik vannak az elleneségről. Magyarok és finnek most a

harcmezőn kötik meg újra azt a fegyverbarátságot, amelyet őseink a távoli történelmi időkben már megkötöttek.

A cikk ezután méltatja azokat az okokat, amelyek a magyar népet az első világháborúban és most is a német nép mellé állították, majd felsorolja azokat az igazságtalanságokat, amelyeket a magyarság Trianon után elszenvedett. Sok megpróbáltatás után azonban végül is jobb jövő virradt a magyar népre. Magyarország nem hiába reménykedett és most az egész világgal együtt a finn nép örül a legjobban annak, hogy Magyarország megérdemelt és boldogabb jövője biztosítva van. A lap végül megállapítja, hogy Magyarország és Finnország népe a most folyó háborúban új vérszerződést kötött, amely mindkét nép számára a boldogabb jövő ígértét rejti magában.

Lényegesen csökkent az amerikai repülőgépgyártás

Az angolok németországi kórházakat, templomokat és gyermekjátsszóttereket bombáztak — A bolsevista uralom alatt 200.000 lakos tűnt el Lettországból

A londoni rádió vasárnapra virradóra külön jelentést adott ki, amely szerint az angol bombák Kölnben, Aachenben és Münsterben súlyos károkat okoztak. Az angol rádió nyilván abból a célból adta ki ezt a közleményt — jegyzi meg a Német Távirati Iroda —, hogy elterelje a figyelmet a német légierőnek az utóbbi napokban több angol város ellen intézett súlyos támadásáról. Berlinben megállapítják, hogy az angol támadások célpontjai kórházak, templomok, gyermekjátsszótterek, munkástelepek és szociális berendezések voltak. A Hannover ellen intézett támadás során egy iskola tanterme pusztult el. Brémában az angolok egy templomra dobtak bombákat. Egyetlenegy katonai célpontban vagy hadifontosságú berendezésben sem történt említésre méltó kár. Az angol légierő — a német vadászok és a léghárítás tevékenysége következtében — az elmúlt héten naponta átlag tíz gépet veszített.

A LETTORSZÁGI BORZALMAK

A Stockholms Tidningen tudósítója látogatást tett Rigában, a lett

A Rigába bevonuló német csapatok a teherpályaudvaron négy lezárt vasuti kocsit találtak. Amikor felnyitották, kiderült, hogy a bolsevisták gyermekholttestekkel töltötték meg a vonatot, amely ismeretlen helyre indult volna.

A volt lett hadsereggel is kíméletlenül bántak el. A hadsereg valamennyi vezetőjét meggyilkolták. Julius 15-én az egyik városban 300 lett tisztet végeztek ki. Előzőleg kezüket acéldróttal kötötték össze és csak négy napos kínzás után lötték agyon őket vagy pedig elevenen eltemették. A bolsevisták igen sok asszonyt elhurcoltak és Riga régi városrészeit felgyújtották. A mostani háború kitörésekor a bolsevisták elől menekülni próbáló lett lakosságot az utcákon felállított szovjetkatonák géppuskával mészárolták le. A visszavonuló szovjetcsapatok végül tüzési tüzzel pusztították Riga városát.

A SZOVJET SAJÁT HADITENGERÉSZETÉBEN SEM BIZIK

A Szovjetunió legfelső tanácsa a katonai bizalmi megbízottokról szóló rendeletét kiterjesztette a haditengerészetre is. Ennek alapján valamennyi szovjet hadihajón,

Változások az angol kormányban

Londonból hivatalosan jelentik, hogy az angol kormány összetételében több változás történt. Butler közoktatásügyi miniszterre nevezték ki. Duff-Cooper a Távolkeletre utazik, hogy a kormány képviselőjében megvizsgálja a keletázsiai brit hatóságok működését. Az angol rádiótársaság élére Harold Nicholst állították. Balfour kapitányt és Lloyd George

fővárosban. A tudósító helyzetképet közöl tapasztalatairól és leírja, hogy a lett nép a bolsevista uralom ideje alatt a lakosságának mintegy tíz százalékát, kétszáz ezer embert veszített. A legtöbbet — apró gyermekektől egészen az aggastyánokig — a távoli orosz steppékre és Szibéria sarkvidéki területeire hurcolták. Senki sem tudja, hányan jutottak oda, ahova irányították őket.

Amikor a német csapatok mutatkoztak, egy lettekkel megrakodva, kelet felé indulni készülő szovjetvonat szerencsétlen utasai között már egyetlen élet sem találtak, mert a bolsevisták előzőleg valamennyit agyonlőttek. A bolsevisták a lett lakosság fokozatos elszállítását úgy próbálták nagyobb feltűnés nélkül végrehajtani, hogy például a gyermekek közül a 14—16 év közöttieknek igen nagy munkabérekért ígérték, ha tanulásra jelentkeznek a szovjet vasutaknál vagy más vállalatoknál. A jelentkezőket gyűjtőhelyekre rendelték és ezeknek később teljesen nyomuk veszett. A gyermekek sohasem tértek vissza szüleikhez.

haditengerészeti iskolában, továbbá a haditengerészet vezérkarában és egyéb szolgálati ágaiban megszervezték a katonai bizalmi megbízottak intézményét.

Egy német osztag vasárnap a Peipusz-tótól keletre levő erdőségben szökött bolsevista katonákra talált. Valamennyien fel voltak fegyverezve és bőségesen el voltak látva lőszerrel. A német csapatokhoz átszökött bolsevisták elmondották, hogy a politikai biztos két bajtársukat lelőtte, mert ezek azt mondták, hogy céltalan a németek elleni harc. Az átszökött szovjetkatonák azért hozták magukkal fegyvereiket, hogy szembeállhassanak a politikai biztosokkal, ha szökésükben akadályozni akarták volna őket.

DÁN ÖNKÉNTESK HAMBURGBAN

Vasárnap délelőtt Hamburgba érkezett a dán önkéntesek első zászlóalja, hogy részt vegyen a bolsevizmus elleni közös harcban.

EGY NÉMET REPULÓKÖTELEK 1 NAPI TEVÉKENYSÉGE

A keleti fronton küzdő német légi kötelék egyetlen nap leforgása alatt a következő eredményeket jelentette:

Légi harcban lelőtt 19 szovjetgépet, elpusztított 18 ágyut, 8

páncélkocsit és több, mint 600 járművet, köztük 500 tehergépkocsit. Szétrombolt hat hidat és telitalálatokkal használhatatlanná tett 11 vasutvonalat, miközben 11 vonat szerelvényt és négy mozdonyt kiskitott vagy lángba borított. Ezenkívül felrobbantott egy bolsevista löszerraktárt és két benzintartályt.

HARCOK A CSATORNA PARTJÁN

A német légvédelmi tüzérség vasárnap a La Manche-csatorna partján szétszórta egy támadásra induló angol harci repülőgépköteleket. A német tüzérség egy Bristol-Blenheim gépet lelőtt, mire a többi gép nyugati irányban eltávozott. A délután folyamán néhány angol harci repülőgép bombázni akart egy hajókaravánt a csatorna mentén. A hajók légvédelmi tüzérsége lelőtt két angol gépet, a többieket pedig visszafordulásra kényszerítette.

Kisebb angol repülőkötelek

az elmúlt éjszaka megjelentek Nyugatnémetország felett és romboló és gyújtóbombákat dobtak le. A bombák megrongáltak néhány házat. Katonai vagy hadigazdálkodási kár nem esett.

TOBRUK OSTROMA

Német harci repülőgépek szombaton ismét támadást intéztek a tobruki erőd ellen. Bombatalálatokkal erősen megrongálták a kikötői berendezéseket és az angol csapat szállításokat. Telitalálatokkal megsemmisítettek egy angol partvédő üteget és egy léghárító-, valamint egy fényszóróállást.

A MOSZKVAI OLASZ ÉS FINN DIPLOMATÁK HAZAUTAZÁSA

A török határra megérkeztek a moszkvai olasz nagykövetség tagjai, mintegy 28-an és a finn követség tagjai. A moszkvai francia nagykövetség személyzete utban van a Szovjetunióból a szovjet-török határ felé, ahova 8—10 nap múlva érkezik meg.

Filov nyilatkozata római útjáról

Filov bolgár miniszterelnök és Popov külügyminiszter a szófiai olasz követ kíséretében — mint jelentették — Rómába utazott. A bolgár miniszterek vasárnap átutaztak Fiumén. A pályaudvaron diszszázad sorakozott fel és a bolgár vendégeket az olasz külügyminisztérium kiküldöttjei köszöntötték. A bolgár államférfiak motoroshajón kirándultak Abbáziába, majd folytatták útjukat Róma

felé. Filov bolgár miniszterelnök árutazóban még Belgrádban nyilatkozott a Donauzeitung főszerkesztőjének és kijelentette, hogy a római utat a bolgár kormány kezdeményezése. Az ut célja minden különösebb program nélkül az, hogy általános jellegű megbeszélést folytassanak az olasz vezetőkkel és megerősítsék a két ország közötti baráti kapcsolatokat.

Nyugatafrika ragaszkodik Franciaországhoz

A francia gyarmati hét alkalmasból Dakar főköormányzója rádióbeszédet mondott. Megismételte Nyugatafrikának azt az elhatározását, hogy nem engedi magát

eiszakítani a francia anyaországtól. Egész Francia-Nyugatafrika kész arra — ha a szükség úgy kívánja —, hogy segítségére legyen Franciaországnak — mondotta.

Az amerikai repülőgépgyártás

A Német Távirati Iroda az amerikai kereskedelmi minisztérium kimutatására hivatkozva, megállapítja, hogy az Egyesült Államok május havában lényegesen kevesebb repülőgépmotort és alkatrészt szállított külföldre, mint az előző hónapban.

A kínai kommunista hadsereg Csankaisek ellen harcol

Csankaisek és a kínai kommunisták között újból kiéleződött az ellentét. Mint a csunkingi hadsereg főparancsnoksága jelenti, egy kommunista hadsereg megütöközt több kínai kormánycsapattal. Hopei és Santung határának közelében a kommunisták megtámadták a japánok ellen vonuló kormányhű csapatokat. A csunkingi katonai tanács felszólította a kommunista hadseregparancsnokot, szüntesse be az ellen-

ségeskedéseket és vonja vissza csapatait, eddig azonban nem kaptak tőle választ.

FUGA
VILLAMOS HÁRSNYA
SZEMSZEDŐGÉP
és 2 ill. ára P. 600
BEVÁLT!
FÉMONTÓ ÉS GÉPIPARI RT
BUDAPEST XIII. Országbiro u. 33.

SZEBB JÖVŐT!

Vitéz Bayer Ferenc fábórnok, városi katonai parancsnok bemutatta a nagyközönségnek az ujvidéki leventefábort

A délvidéki leventeoktatók első csoportja a honvédelmi minisztérium kiküldötte előtt rövidesen leteszi a vizsgát

A szebb jövő záloga a fegyelmélet, minden feladatra felkészült ifjúság. Mélyen átértézte ezt

vitéz Bayer Ferenc tábórnok, Ujvidék város katonai parancsnoka, aki rögtön a felszabadulás utáni első napokban megtette a szükséges intézkedéseket és kiadta a mindenre kiterjedő utasításokat az ujvidéki magyar ifjúság tömörítésére a levente szervezetben.

Először a fiu majd rövidesen a leány leventealakulatok megszervezését hajtották végre és ennek a munkának első eredményei vasárnap bontakoztak ki a nagyközönség előtt. Vasárnap délelőtt vitéz Bayer Ferenc tábórnok, városparancsnok bemutatatta Ujvidék közönségének a leventefábort.

A bemutató tábori misével kezdődött. Ezt a levente pályán tartották meg a kivonult levente és cserkészszázadok előtt. A tábori misén nagy számban jelentek meg Ujvidék előkelőségei. Vitéz Bayer Ferenc tábórnok érkezését trombitaszó jelezte, a tábórnok átvette Pergő József levente főoktató jelentését, fogadta a leventeszázadok tisztelgését majd feleségével és a megjelent többi hölgyekkel elfoglalta helyét.

A szentmisét Isten szabad ege alatt Lerch Imre lelkész mutatta be. A magyar jövőért, a magyar ifjúságért mondott imák akadálytalanul szálltak az égbe és minden biznnyal meghallgatásra találtak

A mise után a leventék — fiuk és leányok — a levente zenekar indulóinak hangjai mellett diszmenetben elvonultak vitéz Bayer Ferenc tábórnok előtt majd a megjelent előkelőségek és a nagyközönség megtekintették a pálya mögötti leventefábort.

Miként azt vitéz Bayer Ferenc tábórnok — aki az előkelőségeket végigvezette a mintaszerűen berendezett tábóron — elmondotta,

a tábórnok a leventeoktatók kiképzése folyik. Az oktatóknak kijelölt leventék háromhetes tan folyamán vesznek részt, ezen idő alatt a tábórnok katonai fegyelmélet alatt állanak, őrszolgálatot teljesítenek, reggeltől estig foglalkoztatják őket és este sem térhetnek haza.

A három hetes tanfolyam leteltével vizsgát tesznek és a sikeres vizsga után, mint leventeoktatókra, rájuk vár a délvidéki leventék kiképzésének feladata. A vizsgára rövidesen sor kerül, miután a tanfolyam a befejezéshez közeledik. A vizsgát ünnepélyes külsőségek között tartják meg a honvédelmi minisztérium kiküldöttének és más budapesti vendégeknek jelenlétében.

A tábórnok végigsétálva mindenkint megelégedéssel töltötték el a látottakat.

A tábor közepén a nemzeti színű zászlót lengeti a szél, körülötte a mintaszerűen berendezett sátorok. A bejáratnál az őrsátor, az iroda, a főoktató, az élelmezési tiszt és a legénység sátrai. Természetesen »ka-

szinó» sátor is van, ahol a leventék szabad idejükben ujságot olvasnak, rádiót hallgatnak, sakkoznak vagy más társasjátékkal foglalkoznak. A konyhasátorban izes ételek inycsiklandozó illata csapta meg a látogatókat. A főszakács jelentése szerint a vasárnapi ebéd borsóleves, tök »csuspájz«, sült hus és almáspite volt, olyan menü, amit a látogatók is szívesen fogyasztottak volna el. Vitorlásrepülő is van a tábórnok, mert miként vitéz Bayer Ferenc tábórnok kifejtette — a leventék minden tekintetben felkészülnek feladataikra és így foglalkoznak a sportrepüléssel is, mert a sportrepülőből lesznek a magyar légi haderő legkiválóbb pilótái. Hasonlóképpen a gépkocsivezetést is megtanulják a leventék a tanfolyam ideje alatt.

A tábor megtekintése után vitéz Bayer Ferenc tábórnok, városparancsnok beszédet intézett a leventékhez. Megelégedését fejezte ki a látottak felett és röviden de találó szavakkal ismertette azokat a nagy és magaslatos feladatokat, amelyek a jövőben minden délvidéki magyar ifjura várnak. Külön elismerését fejezte ki a magyar leányoknak, akik szintén engedelmességek a hívó szónak és felsorakoztak, hogy kivegyék részüket a kötelelességteljesítésből. A magyar leányokra és asszonyokra vár az a feladat — mon-

A szülők szíves figyelmébe!

A Kalocsai Iskola Nővérek Miasszonyunk Leánynevelő Intézete

SZABADKA

Iskolái: elemi és polgári iskola. — Tervbe van véve: leány középiskola, lyceum és tanítóképző. — Az intézet internátussal kapcsolatos. — A leánynevelőintézet nevelési szelleme: katolikus-, magyar-, családias-, jellemképző életre és önállóságra nevelő. — Internátusi tartásdíj havi 80.— pengő. (Köztisztviselők gyermekei kedvezményben részesülnek). 5737

dotta, hogy akkor, amikor az apák és fiuk fegyverrel a kezükben a hazát védelmezik, itthon átvegyék a férfiak munka körét és pótolják őket. Az ujvidéki magyar leányok bebizonyították, hogy ezt a kötelelességet teljesíteni is fogják.

A leányok részéről megnyilvánult általános kívánságnak engedve vitéz Bayer Ferenc ezután megígérte, hogy rövidesen női tábort is létesítenek, de — jegyezte meg tréfásan — a leányoknak meg kell tanulni, hogy a vigyáz vezényszó után nem szabad beszélni. Fegyelméletnek kel lenniök, mert csak fegyelmélet anyák tudnak fegyelmélet katonákat nevelni a hazának.

A tábórnok ezután köszönetet mondott Pergő József főoktatónak a tábor mintaszerű megszervezéséért, hasonlóképpen a leventelányok vezetőinek Tomcsányi Angyalának, Somogyi Ilusnak és Haller Máriának.

Az előkelőségek távozása után a leventezenekar pattogó csárdásokba kezdett és a tábor füves földjén hamarosan táncra perdültek a fiuk és leányok.

A közönség legnagyobb megelégedéssel hagyta el a tábort, mert látta, hogy a magyar fiatalság, a fiuk és leányok erős akarattal, magyaros lendülettel dolgoznak a szebb magyar jövő érdekében.

nélkül, élethűen igyekezett történelmünk legnagyobb alakjának arcképet megörökíteni. Ugy hisszük, hogy kormányzó urunknak ez a képűsa művészi köreink figyelmét is felkelti majd. Kitűnő még Beslin Hitler vezér és kancellárról készített plakettje, de különösen nagy sikert aratott dr. Tyirity Irenejről készített bronzba öntött plakettje. Minden figyelmet megérdemel Beslin egyik márvány mellszobra, mely Varga Alajos mérnököt ábrázolja. Beslin mint szobrászművész teljesen a modern szobrászati iskolákhoz tartozik és alkotásaival úgy hisszük még sok sikert arat.

Mihajlovics Nikola képekkel szerepelt. Finomlelkű művész, elmélyedő természet. Minden képe ezt sugározza. Szeret bolyongani a Fruskagora hegyeiben, a Szerémség szépséges tájain. Erről a vidékről nem is láttunk még ilyen valóságos megfelelő finom megnyilatkozásokat. Lankák, hegyek, erdőrésztletek, siető patakok, a völgyekben gomolygó ködök és párák, magányos hegyi házikók kitűnő ábrázolása minden képe. Szinte ott érzi magát az ember a Fruskagora hegyeinek hűs utjain, mikor Mihajlovics képeit szemléli. Egyik legkitűnőbb alkotása a Vrdnik című képe, amely méltán megérdemli, hogy mielőbb valamelyik képtárba, muzeumba kerüljön. Kitűnően sikerült Bukovac és a Magány című képe is.

A közönség hosszan és szeretettel időzött Mihajlovics művei előtt is és elismerését nyilvánította.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül Vándor Kálmán hadnagynak a kiváló magyar írónak szerepét, amelyet rövid ujvidéki tartózkodása alatt vállalt és teljesített. Éleslátással, sok tapintattal és lelkes munkával szolgálta a magyar-szerb megbékélés ügyét és e kiállítás megrendezésében is oroszlanrésze volt. k.

Meghalt Prabicsevics Valérián szerb püspök

Belgrádból jelentik: Prabicsevics Valérián görögkeleti püspök az adriamenti Szavina kolostorban tüdőrák következtében meghalt és a kolostor temetőjében eltemették.

Az elhunyt püspök fivére volt Prabicsevics Szvetozár, Prabicsevics Ádám és Prabicsevics Mikán neves politikusok. 1870-ben született Hrvatszka Dubicában. Teológiai tanulmányait Karlócán és Kijevben végezte, 1893-ban kolostorba vonult. Egyik vádlottja volt az 1908. évi zágrábi hazaárulási pernek és 12 évi börtönre ítélték. Büntetése kitöltése után egy szerémségi kolostorba vonult vissza. A világháború után több ízben képviselővé választották és élénk politikai tevékenységet fejtett ki. Irodalommal is foglalkozott és több egyháztörténeti munkát írt, azonkívül megalapította a »Glas« című lapot. Két évvel ezelőtt választották püspökké.

Két szerb képzőművész kiállítása nyílt meg Ujvidéken

A megnyitáson a délvidéki katonai parancsnok a magyar-szerb megbékélést hirdette

„Horthy Miklós kormányzó urunk szobra előtt állunk. A szobrot szerb művész készítette — mondotta klasszikus tömörségű megnyitó beszédében Novákovits Béla altábórnagy — s én ebben a mai kiállításban nem csupán művészi eseményt, hanem annál többet látok. Azt, hogy az évszázados mult közös történelme és sorsközössége ma is él a lelkekben. Ha a közelmúlt eseményeinek viharai fel is kavarták az érzéseket, bizonyosra veszem, hogy a hullámok rövidesen elcsitulnak s a lelkek ismét egymásra találnak. A művészet nemes frontján a lelkek érintkezése — amint látható — már megkezdődött s nekünk mindannyiunknak az a kötelelességünk, hogy ezt a frontot kiszélesítsük és a Délvidék földjén élő magyarság és szerbség jövőjét nyugodtabbá, boldogabbá, szebbé tegyük. Ugy legyen.“

Vasárnap délben tizenkét órakor történt Beslin Deján szobrászművész és Mihajlovics Nikola festőművész kiállításának megnyitása.

tárlat megnyitóján megjelent magyar és szerb előkelőségek között láttuk vitéz Bayer Ferenc tábórnokot és feleségét, Dr. Tyirity Irenej gör. kel. püspök-

köt, Jankulov Vladisláv helyettes püspököt, Hány Mihály alezredest, dr. Vitéz Nagy Iván vallás és közoktatásügyi min. osztálytanácsost, Popovics Dáka építésmérnököt és publicistát, dr. Fekete Tibor tanügyi fogalmazót, Buda István főszolgabírórt és másokat.

Tíz perccel tizenkét óra előtt érkezett meg Novákovits Béla altábórnagy, Délvidék közigazgatásának parancsnoka, akinek az idézett meleghangú beszéde a jelenlevők között igen jó érzést váltott ki s a megnyitás után meghittent társalogva szemlélték a kiállított művészeti tárgyakat.

Öröm volt látni és hallani a két társadalom tagjainak fesztelen társalgását és művészi reflexióit. Valóban a katonai parancsnokság ezzel a cselekedetével fényes tanujelét adta, hogy megértéssel és konstruktív munkával állítja helyre a lelkek megbékélését s azt a rendet, mely egy a magyar mint a szerb társadalom fiainak hő óhaja.

A kiállítás legkimagaslóbb alkotása Beslin mellszobra Horthy kormányzó urunkról. A művész erőteljes vonásokkal realitások elkendőzése

Az újvidéki I. reálgymnázium jelentése az elmúlt tanévről

A beiratkozások iaejéről a Reggeli Ujság útján értesíti az ifjúságot a reálgymnázium igazgatósága
A tanulók átvehetik az értesítőt a gymnáziumban

Az újvidéki M. Kir. Áll. I. reálgymnázium értesítője első szavaival alattvalói hódolattal, mélységes hállával és rajongó szeretettel köszönti Magyarországot Kormányzóját, Főméltóságú Vitéz Nagybányai Horthy Miklós urat.

Az értesítő, amelyet Megyesi Ferenc igazgató állított össze részletesen ismerteti az intézet működését. Ennek a működésnek kezdeti dátuma a felszabadulás napja, amikor vitéz Bayor Ferenc tábornok, Újvidék katonai parancsnoka a minden oldalon végrehajtott átszervezéssel egyidejűleg megkezdte a tanügyi kérdések megoldását is dr. vitéz Nagy Iván tanügyi főtanácsos, Jung Mihály tanügyi tanácsos és munkatársai segítségével. E kiváló szakemberek irányítása mellett gyors ütemben folyt az intézetek átvétele és az iskolai munka megkezdése. Az intézetet valamint a II. számú reálgymnázium és a görögkeleti felekezeti klasszikus gymnázium átvételével Várady Kálmán rajztanárt bízták meg május 17-én pedig az intézet ideiglenes igazgatójává vitéz Bayor Ferenc tábornok Megyesi Ferencet nevezte ki, aki 1906-tól az iskola erős szakos felosztásáig az Újvidéki kir. kat. magyar főgymnázium igazgatója volt.

A katonai parancsnokság az intézet átvételekor azonnal arra az elvi álláspontra helyezkedett, hogy

a tanulóifjúságnak ezt a tanévet a lehetőség szerint meg kell menteni

és az ifjúságot tapintattal és megértő szeretettel át kell segíteni a hatalomváltással kapcsolatos tanügyi nehézségeken. Ebben az irányban meg is történtek a szükséges intézkedések és így a tanulók az 1940/41 évi tanévet a magyar államhatalom ajándékának tekinthetik.

A katonai parancsnokság és az iskola vezetősége

legfontosabb feladatának tekintette az ifjúság lelki átképzését és a jövő tanévre való előkészítését. E célból a rendelkezésre álló tantestület legnagyobb megterhelése mellett is szakítottak az osztálytanítással. A tanulókat az osztályokra való tekintet nélkül három csoportba sorozták. aszerint, hogy jól, keveset vagy semmit sem tudtak magyarul.

E megkülönböztetés szerint tíz csoportot alakítottak, amelyekben a tanulók magyar nyelvtudásuk foka szerint tanulták a magyar írást, olvasást, nyelvtani alapfogalmakat, helyesírást, némi tájékozódást a magyar irodalomban, magyar történetet és Magyarországot földrajzában. Különös súlyt helyeztek a téves tanítások és nézetek igazságos és tapintatos helyesbítésére.

A tanulóifjúság katonai előképzését a leventeintézmény biztosította. Megtörténtek az előkészületek az anyaországban oly gyönyörűen működő és annyi rokonszenvet élvező cserkészlet népszerűsítésére és fejlesztésére is.

A tanítás a VIII. osztályban május 26-ikától június 17-ig folyt, a többi

osztályokban pedig június 28-ig. A VIII. osztály tanulóival az átképzés mellett az érettségi vizsgálat anyagát is megismételték és kiegészítették. A tanév június 29-én ünnepélyes Te Deummal fejeződött be. Utána kiosztották az iskolai bizonyítványokat.

Az érettségi vizsgálatokat is a városi katonai parancsnokság utasításai szerint folytatták le. Érettségire jelentkezett 23 rendes tanuló és a katonai parancsnokság engedélyével a karlócai reálgymnázium egy tanulója. A tanulók figyelmét felhívták arra, hogy aki magyarul tud, írjon és feleljen magyar nyelven. Az érettségi vizsgálat eredménye: jelesen érett 1, jól érett 12, érett 11 jelölt.

A felszabadulás utáni első újvidéki érettségizettek névsora a következő:

Jelesen érett: Mesterovics Dusan.

Jól érettek: Antonics Nebojsa, Antonics Vladisláv, Bart Vilmos, Gavrilovics Zsivojin, Kafka Iván, Kovács Tibor, Marcikics Giga, Maurics László, Reich Vilmos, Rotbart Pál, Zrilics Vladimir és Pálics Boriszláv.

Érettek: Cselikovics Emil, Dietrich Ádám, Eckstein Tibor, Filkó József, Karlavarisz György, Lákics Bránkó, Másics Szima, Mirkovics Péter, Novák György, Popovics Dusan és Sztojcsics István.

Az érettségi jelöltek közül mérnöki pályára lép 9, állatorvosira 1, orvosira, erdészire, gazdasági, gyógyszerész, kereskedelmi, vegyész pályára 2—2, tanulmányait nem folytatja 2.

Az értesítő statisztikai adatai szerint az intézet tanulóinak közül kitűnő minősítéssel 9, jelen minősítéssel 1, jó minősítéssel 68, elégséges minősítéssel 360 tanuló végezte a tanévet. A tanítás 17 tagozatban folyt. Az I., II és III. osztályu tanulókat három, IV., VI és VII. osztályu tanulókat két tagozatba osztották, csupán az V. és VIII. osztályban volt egy tagozat.

Jó munkát!.. Légy résen!..

Az első magyar cserkészfogadalom Újvidéken

Kedves ünnepség színhelye volt tegnap délelőtt az újvidéki Egres utcai Katolikus Olvasókör udvara: 23 év után ezúttal először került sor az újvidéki magyar cserkész fogadalomtételére. Az udvarban felsorakoztak az öreg és kis cserkészek, valamint a farkaskölykök, hasznos szórakozással töltötték az időt addig is, amíg a kör helyiségében Hermann János egyetemi tanársegéd, cserkészvezető kiküldött, az újvidéki Bercsényi cserkész csapat vezetősége és néhány meghívott kedélyes megbeszélést tartott. A megbeszélésen az újvidéki cserkészeket szoros érdeklő ügyekről volt szó, majd Hermann tanársegéd

néhány kedves történetet mondott el a cserkészletről és magáról a cserkészeiről.

Megtudtuk, hogy Magyarországon 80.000 tagja van a cserkészletnek, cserkész és cserkész között nincs megkülönböztetés pol-

Gyógyforrás egy lakásban

Nem szükséges drága pengőnket külföldi szerekre, vagy gyógykurázásokra költeni. Ki sem kell mozdulnunk otthonról. Ha epe-, gyomorbaj, emésztési zavarok, vagy tulhízás lép fel, felhozzuk lakásunkba a Mira gläubersós gyógyvizet és orvosunk tanácsa és ellenőrzése mellett otthon tartunk ivókurát. A kúra rendszerint 4—6 hetes és reggelként éhgyomorral, langyosan fogyasztjuk a Mira gläubersós gyógyvizet, miáltal meggyógyítjuk, megelőzzük a betegségeket. Kapható gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerkereskedésben. Viszonteladói képviselő: Cselikovics Testvérek, Újvidék.

A tanulók nemzetiség szerinti megoszlása a következő volt: magyar 92, német 60, szerb 258, horvát 18, szlovák 4, ruthén 4, orosz 8, más 1.

Június 1—5 között előzetes jelentkezés folyt a következő iskola évre. Összesen 533 tanuló jelentkezett.

Ezek nemzetiségi megoszlása a következő: magyar 161, német 75, szerb 298, szlovák 3, horvát 17, bunyevác 1, ruszin 8, orosz 18, más nemzetiségű 2. Az előzetes jelentkezés nem jelent beiratkozást. Az új tanév megkezdésére és a különböző vizsgák idejére vonatkozó rendeleteket a Reggeli Ujságban és az intézet hirdetőtábláján közlik idejekorán. Mindenkinek újból kell beiratkozni. A beiratkozásnál a születési anyakönyvi kivonatot és utolsó osztálybizonyítványt kell bemutatni.

Az értesítő még rendelkezéseket tartalmaz a tanulók szünidei, iskolán kívüli magatartásáról. Felhívja az értesítő a tanulókat, hogy fiatal erejüket a szünidőben önmaguk és a haza jobb jövőjének szolgálatába állítsák.

Tanuljanak, pótolják az elmúlt tanév hiányait, hogy az élet nagy versenyében alul ne maradjanak. Küzdjenek a hazug mesék, mendemondák és rémhírek terjesztői ellen.

Felvilágosításokkal megnyugtatólag hathatnak a könnyen hívő emberekre. A rémhírek terjesztőit jelentsék fel. Segítsenek a termelő munkában mindenkinek aki arra rászorul.

Az intézet igazgatói irodája a szünidőben is dolgozik s a hivatalos órák alatt minden érdeklődőnek rendelkezésére áll, minden szülővel szívesen lát. A tanulók az értesítőt június 22-én, kedden és 23-án szerdán vehetik át az igazgatói irodában.

Másodperc múlva szomszédjától megtudta, hogy kinek az elbeszélésén akart helyesbíteni és indíán módra, hasoncsuszva el akart osonni. A miniszterelnök elkapta a lábát és visszahuzta, majd felszólította a történet elmondására, ugyanis kiderült, hogy

a történet egyik hőse maga a közbeszóló volt.

A magyar cserkészlet ezer ehhez hasonló vidám eseménnyel van teli. Örömmel tapasztalható, hogy

Újvidéken egyre nagyobb tért hódít a cserkészlet s a Bercsényi cserkészek táborába mind többen lépnek be.

Az értekezlet végén a felsorakozott cserkészek fogadalmat tettek a kibontott cserkész-zászló előtt Hermann tanársegédnek. Kezüket tisztelgésre emelve mondták el a fogadalmat:

— **En ígérem, hogy a kis cserkésztörvényeket megtartom és a vezetőik szavára haligatok!**

A fogadalomtétel után minden cserkész balkezebe vette sapkáját, mit Hermann tanársegéd tett a fejükre s míg balkézrel megszorította, baljukat, mondta:

— Cserkészté fogadlak!

A fogadalomtétel után a jelen voltak elmondták a Magyar Hírszekegyet, utána a cserkészek tisztelgtek, majd Spánics András parancsnokhelyettes vezetésével néhány kedves cserkész-dalt adtak elő nagy sikerrel.

Itt közöljük a parancsnokhelyettes felhívását:

A Bercsényi cserkészcsapat minden tagja jelenjen meg szerdán este 7 órára a Katolikus Olvasókörben, egyenruhában, szemlére.

E hét végén hivatalos jelentésben közlik, hogyan lehet Szerbiába utazni

A Reggeli Ujság vasárnapi számában megirtuk, hogy mostantól kezdve nehezebb az utazás Szerbiába, mint volt eddig. Ezzel kapcsolatosan illetékes helyen közölték velünk, hogy a belgrádi német hatóságokkal tárgyalások folynak az utazási mód végleges rendezésére. E tárgyalások e hét végén befejeződnek és így e hét végén, de legkésőbbben a jövő hét elején részletes hivatalos közlést adnak ki arra vonatkozóan, hogy lehet Szerbiába utazni.

Ismerje meg
a mai
Magyarországot
A DEBRECENI
NYÁRI EGYETEM

---

előadásain

Nyelvtanok magyar és idegen nyelveken
Nagy utazási és fürdőkezdmények

— Nem úgy volt az, öregem...

Országzászlót avatott vasárnap Dunagárdony község

Dunagárdonyból jelentik: Dunagárdony községben vasárnap ünnepélyes külsőségek között felavatták az Országzászlót és leleplezték a Hősök emlékművét.

Az ünnepségen az Ereklés Országzászló Nemzeti Bizottsága képviselőjében vitéz Gidó Béla, a Katonaujság helyettes szerkesztője és Alberti Antal jelentek meg, a Déli hadsereg főparancsnokságát és a titeli járási katonai parancsnokságot vitéz Derzsy Jenő őrnagy képviselte, mint vendégek megjelentek Barkóczy Béla huszárezredes, osztályparancsnok, Demeter Endre főjegyző és Bakonyi Iván zászlós határvasz őrsparancsnok. Részt vett az ünnepségen Dunagárdony község lakossága rendkívül nagy számban, azonkívül népes küldöttségek érkeztek az Országzászló felavatására és az emlékmű leleplezésére Sajkásszentiván, Sajkáslak, Alsó- és Felső-Kabol, Tiszakálmánfalu, valamint Mozsor községekből.

Az ünnepség istentisztelettel kezdődött, majd a katolikus és a görögkeleti lelkész megáldották az Országzászlót. Ezután a határvaszok énekkara Bakonyi Iván zászlós vezényletével elénekelték a Himnuszot. Utána Bakonyi Iván zászlós üdvözlőbeszédet mondott és a bizottság nevében üdvözölte a megjelent hivatalos kiküldötteket, valamint vendégeket, majd szavalókórus következett, amelyet Kiss Erzsébet postamesternő tanított be.

Papp György ujvidéki vállalati igazgató, a Daloskör alelnökének beszéde következett ezután. Ugyanis Papp György adományozta a községnek, amelyből elszármazott az Országzászlót és ő tette lehetővé a Hősök emlékművének felállítását. Papp György lendületes beszéd kíséretében átadta a községnek az Országzászlót, amely hivatalosan van örökre hirdetni, hogy ez a föld magyar, majd átadta az emlékművet is, bizonyosságul annak, hogy Dunagárdony lakossága áldozatokat hozott a multban a hazáért és mindenkor kész újabb áldozatokra.

A Híszkegy eléneklése után vitéz Gidó Béla mondott nagyhatású avatóbeszédet, amit Dolgos Ilona és Pataky István határvasz szakaszvezető szavalata követett. Ezután Dolgos Ferenc községi pénztárnok átvette az Országzászlót a község nevében, majd megkoszorúzták a Hősök emlékművét, amely a község 33 világháborús hősi halottjának nevét örökíti meg. A déli hadsereg főparancsnoksága nevében vitéz Derzsy Jenő őrnagy, a község nevében Dolgos Ferenc községi pénztáros, Sajkáslak község nevében Tóth Imre helyezett koszorút az emlékműre. Az ünnepség a Szózat eléneklésével fejeződött be, majd a katonaság és a levették díszmenetben elvonultak a kiküldöttek és a vendégek között. Délben az ünnepség résztvevői tiszteletére bankett volt.

ATLÁTSZÓ HÁRTYAPAPIROK ÉS ZACSKÓK, ALUMINIUM- ÉS STANIOL-FÓLIÁK.

Lidac

különlegesen preparált
befűzőhártya

Huszár Lajos

Telefon: 423-974.

BUDAPEST, VII., Klauzál-tér 6.

Felhívás MÁV-nyugdíjasokhoz!

Felhívtnak az alant felsorolt MÁV nyugdíjasok, hogy azzal a borítékkal, amelyet a MÁV Központi Számfejtő Hivatalától kaptak, haladéktalanul jelentkezzenek az ujvidéki állomásfőnökség irodájában (gyorsáru raktár).

Özv. Alföldi Jánosné, Antunovics András, Bondi Mór, Bede János, Boskovics Ignác, Berger Adolfné, Barna Ferencné, Bukolyán Istvánné, Czikovity Vaszilije, Csefarin János, Csordás János, Durmann Milánné, Dondarszki Jánosné, Erdős Imre, Fischer Géza, Fischer Károlyné, Friedl Józsefné, Grbity Tódor, Grosz András, Garbacz Lajos, Guttmann Ignác, Gertner Ferencné, Hajdukovity Ivánné, Heinz Lajosné, Holeczka Ákosné, Innenbacher Anna,

Jónás Györgyné, Jurik Pál, Katity Henrik, Kolla János, Kéri Pál, Klein Sámuelné, Kucsera Istvánné, Knezsevity Milánné, Kovács Mihályné, Liscevic József, Lucsity Milos, Manojlovity Milán, Leitner M. árvái, Mihelykovity Marián, Moczai Istvánné, Markovity Dusan, Mánczéder György, Niederlender Jakabné, Payer József, Pintér Istvánné, Panity Dusánné, Pagner Pálné, Rajcsinszki Evgenijáné, Sztevin István, Sztákity Emilia, Szalkai Ferenc, Sztangarity Antalné, Radojcsin Lyubomir, Rác Ferencné, Romtövi Józsefné, Tóth Mihály, Trpkovity Demeterné, Varga László, Weidmann Béla, Vinkovity Mihály, Vadászi Andrásné, Zavarokó Péter.

Délvidéki orvosok látogatása Szegeden

A délvidéki keresztény magyar orvosok szövetségének vezetősége, élükön dr. Szalontay Zoltán elnökkel, vasárnap Szegedre utaztak, ahol az ottani orvoskamara elnökével, vitéz dr. Meskó Zoltán tábornok-orvossal és dr. Pataki Dezső kamarai titkárral folytattak fontos megbeszéléseket a délvidéki orvosokat érdeklő kari kérdésekkel kapcsolatban.

A délvidéki vendégeket a szegedi orvosi kamara előcsarnokában maga vitéz dr. Meskó Zoltán, a szegedi orvosi kamara elnöke fogadta, igen sok szegedi orvos jelenlétében. Dr. Szalontay Zoltán elnök mutatta be a délvidéki orvosokat a szegedi kartársaknak. Az ünnepélyes fogadtatás után a szegedi orvosi kamara helyiségében tiszórait szolgálták fel a délvidéki vendégeknek, akik között a magyar orvosok kívül német és szerb kartársak is voltak. A barátságos beszélgetés közben elfogyasztott tiszórai után a délvidéki vendégek gépkocsikon megtekintették Szeged nevezetességeit, elsősorban az európai híru klinikákat, amelyek közül főleg a bőrgyógyászati klinika nyerte meg a délvidéki orvosok tetszését.

Délben a szegedi Hungária-szálló éttermében ebédet adtak a délvidéki orvosok tiszteletére. Az ujvidéki, szabadkai, zombori, zentai és más délvidéki helyekről Szegedre érkezett orvosokat és hölgyeket vitéz dr. Meskó Zoltán tábornok-orvos köszöntötte az ebédén.

Hangoztatta, hogy az ezeréves Magyarország felépítésében az ország minden polgárának és orvosának is részt kell vennie.

A magyar, német és szerb orvosok, akik a régmultban is együtt dolgoz-

tak, most ismét együtt dolgoznak az együttes haza érdekében.

A szegedi kamara elnökének pohárköszöntőjére

dr. Szalontay Zoltán, a délvidéki orvosszövetség elnöke válaszolt.

Megköszönte a hozzá és rajta keresztül a délvidéki orvostársadalomhoz intézett üdvözlő szavakat. Most nem válaszol részletesen és behatóan az üdvözlésre, ezt azonban kárpótolja, amikor az anyaországi orvosokat és a szegedi kamara tagjait Ujvidéken üdvözölheti majd. Igéretet tesz azonban, hogy úgy, amint eddig, becsülettel, hűséggel és öntudattal dolgoztak a magyar nép érdekében, éppen úgy teszik ezt meg a jövőben is, amikor az anyaországbeli orvostársadalom munkájába bekapcsolódva közösen folytathatják munkájukat Magyarország érdekében.

Arra kérte a szegedi, illetve a magyar orvostársadalmat, hogy testvéri szeretettel fogadja a délvidéki orvosokat, akik hűséges munkatársai lesznek a nagy magyar célok és orvosi érdekek felépítésében és keresztülvitelében.

Annak a reményének adott kifejezést, hogy a szegedi kartársakat rövidesen Ujvidéken üdvözölheti. Poharat a szegedi és délvidéki orvostársadalom testvéri együttműködésének sikerére emelte.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után még több rövid felszólalás hangzott el. Ebéd után Ujszegedre rándultak át a délvidéki vendégek, ahonnan este 7 órakor gépkocsikon visszaindultak Bácskába.

HÍREK

— **HETI ÜGVELETES SZOLGALAT.** Ügyeletes orvos dr. Reinund Alfréd, Petőfi-utca 40/I. Telefon: 41-67. Ügyeletes gyógyszerárak: Alargits Szvetozár, Deák Ferenc-tér 5. Telefon: 25-81. és Ilin Dusan Erzsébet-tér 4. Telefon: 24-45. — Mentők és tűzoltók: Telefon 33-22.

—*

— **Puky Endre meghalt.** Budapestről jelentik: dr. Puky Endre magyar kir. titkos tanácsos, volt külügyminiszter, a magyar kir. közigazgatási bíróság nyugalmazott elnöke július 20-án Szovátafűrdőn váratlanul elhunyt. Temetése csütörtökön délután lesz a budapesti farkasréti temetőben.

— **Primicia Topolyán.** Vasárnap délelőtt tartotta a topolyai római katolikus templomban első szentmiséjét Galambos Ferenc, Topolya születtje. Az ujmisés felkérésére mellette minden ünnepséget és csak a templom bejáratának és belsejének feldíszítése mutatta, hogy itt a többi vasárnapi nagymisétől eltérő szentmise bemutatására készültek. Az ujmisés manuiktora Páter Héder M. László budapesti Szervita tartományfőnök volt, a szentbeszédet pedig Würtz Ferenc mondotta. A templomot zsufolásig megtöltötték a hívők. A szentmise után az ujmisés pápai áldást osztott.

— **Eltűnt egy ujvidéki tanonc.** Draskovics Elemérné jelentette a rendőrségen, hogy első házasságából származó fia Urek Sándor 15 éves asztalostanonc két héttel ezelőtt eltűnt és teljesen nyoma veszett. Urek Sándor július 14-én reggel azzal távozott otthonról, hogy mint rendezés munkahelyére megy, de ott már aznap nem jelentkezett és este is hiába várták haza. Az eltűnt tanonc mintegy 150 centiméter magas, haja szőke, szeme kék, különös ismertető jele nincs. Csak horvátul beszél. Eltűnésekor szürke pumpnadrágot, kifakult, viseltes kabátot, kék diáksapkát és fekete félcipőt hordott. Aki tud valamit róla, kérik jelentse a rendőrségen vagy édesanyjának Mátyás Király ucca 8 szám alatt.

— **A gyomor és a bélsátona alapos kitisztítására** igyunk hetenként legalább egyszer, reggel felkeléskor egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez gyorsan és biztosan takarítja ki az emésztés salakkal telt útjait és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— **Topolyai hírek.** A község közéletében lévő úgynevezett »pótlék« földelken a buzacspélés nemvárt kitűnő eredményt mutat, holdanként 16-20 métermázsát. — A jugoszláv hadsereg által elvitt lovak, lószerszámok, kocsik és nyergek visszaadása tárgyában a járási katonai parancsnokság rendeletet adott ki, amely szerint a parancsnokság keretében háromtagú bizottság alakul és ez a bizottság vizsgálja felül, hogy a bejelentett igény jogos-e vagy nem. A bejelentett igényt a jugoszláv hatóságoktól kapott elismervénnyel kell igazolni, vagy ha az a tulajdonosnak bármilyen okból nincsen meg, két tanu eskü alatti vallomással kell igazolni a tulajdonjogot.

— **Ujverbázi hírek.** Mindazok, akik bevásárlási könyvecskét igényeltek, de azt annak hiánya miatt eddig nem kaphatták meg, jelentkezzenek a tüzoltó laktanya földszinti irodájában, községi közellátási hivatalnál ahol azokat megkapják. — A tanítóképzede igazgatósága által most kiadott évről jelentéséből kitűnik, hogy az intézetnek az elmúlt évben összesen 209 (122 fiú és 87 leány) növendéke volt. Ezek közül 29 növendék kitűnő, 133 növendék nagyon jó és 47 növendék jó eredménnyel felelt meg a vizsgákon. Az érettségizettek tanfolyamát elvégzett 24 hallgató közül a képesítő vizsgákon mindössze ketten jelentek meg, akik szintén sikerrel megfeleltek. — A községi előljáróság felhívja a gazdákat, hogy a gabona asztagokat a légi megfigyelhetőség és felgyújthatóság elkerülhetősége végett zöld gallyal vagy zöld takarmánnyal fedjék be. Minden gazda köteles azonkívül az asztagokat egyenként két méteres szántással körülvenni ott, ahol az asztag farlón áll, hogy ezáltal is megakadályozzák az esetleges tarlótűz továbbterjedését. Ahol az asztag legelőn áll, nem szükséges a körülszántás. Az előirt vizesedés és szikracsapu állandóan ellenőrizendő. Házaknál történő cséplésnél a szérutulajdonos házigazda minden alkalmas edényét vízzel megtöltve helyezze az oltáshoz készletbe. — Miután a felrobbantott kulai betonhid eltakarítási munkálatait augusztus 13-ig befejezik, a Ferenc-csatornán a hajózás augusztus 15-én megindul. — A községi előljáróság már néhány héttel ezelőtt előterjesztést tett a kulai járási katonai parancsnokságnak az új utcanevek megállapítására vonatkozóan, döntés azonban eddig még nem történt, pedig ugy általában, de különösen a postai kézbesítés szempontjából nagyon szükséges volna e kérdés elintézése.

— **SZÁZÖTVEN ÉVE SZÜLETETT A REVOLVER FELTALÁLÓJA.** Rudkjöbing dán városka július elején ünnepelte Peter Rasmussen-ek, az automatikus pisztoly feltalálójának 150. éves születésnapját. A szegény parasztsaládból származó tehetséges ifjunak kemény munkával sikerült városi írnokká, jószágkormányzóvá, végül pedig földbirtokosra feljebb lépnie. Haditechnikai találmányokkal eredetileg nem foglalkozott és csak mint katona jutott a napoleoni háborúk idején arra a gondolatra, hogy tölténytáras ismétlőfegyvert szerkesszen. A kopenhágai hadügyminisztérium, melynek a revolver-mechanizmus gondolatán felépült fegyvert bemutatta, a találmány jelentőségét fel is ismerte, a gyakorlati felhasználással azonban késlekedett. Annál nagyobb érdeklődést mutattak az angolok, akik saját hazájában keresték fel, hogy a találmány birtokába juthassanak. Rasmussen azonban nem hiába köszönhette ötletét az angolok elleni háborúnak, minden ajánlatot ridegen visszautasított Inkább vállalta a veszteséget, hogy husz másodperc alatt tizenhat lövést leadó fegyverrel szemben az amerikai Colbert időközben hasonló elv alapján megszerkesztett revolvere hódítsa meg a világot, de a gyűlölt ellenséget nem akarta segíteni. Ha a világ nem is, szülővárosa azonban mindenesetre számontartja, hogy ő találta fel az első revolvert és születése 150. éves évfordulóján szobrot emel emlékének.

JULIUS 22

1919—1941

1920. ■ Németország kijelenti semlegességét a lengyel-orosz háboruban és nem engedi meg az antant csapatokat Németországon keresztül Lengyelországba.

— Teleki Pál gróf kormányának bemutatkozása. Hangoztatta Magyarország Európavédő szerepét a boiscivizmussal szemben, ezért megértést vár Európától. A békerrevízióknak gyorsan el kell jönnie. Hangoztatta a közrend tökéletes megoldását. Program: az építkezés megindítása, az államfői jogkörének kiterjesztése, a választójog reformja és végül erős keresztény politikát hirdet.

— A kultuszminiszter betérjeszti a tudományegyetem gazdasági fakultásának létesítéséről szóló törvényjavaslatot.

— Kun Bélát Németországban letartóztatták; kértük kiadatását.

1923. ■ Poincaré egy hadiünnemmel leleplezésen tartott beszédében, melyben a jóvátétel kérdéséről is beszélt a bukott német militarizmus helyett a német gazdasági élet veszedelmének falrafestésével hívta csatasorba az egész világot Németország ellen.

1925. ■ Megkötöttük az ideiglenes magyar-olasz kereskedelmi szerződést.

1926. ■ A kormányzó és felesége szűk családi körben ünnepelte házasságuknak 25 éves fordulóját.

1927. ■ A cseh minisztertanács azt a határozatot hozta, hogy a Szent Benedek-rend lefoglalt szlovákiai birtokait visszaadja, ha eddigi magyarországi központjuktól elszakadnak.

— Az angol parlamentben Sir Roberi Gower vezetésével csoport alakult az japoni békeszerződések által előidézett igazságtalanságok tanulmányozására.

1928. ■ Megalakult a Magyar Írók Egyesülete.

1929. ■ Aláírták a magyar-bolgár szerződést.

— A pápa a nagyváradi egyházmegyét kettéválasztotta. A csonka rész apostoli kormányzóává Lindenberger János dr. pápai prelátest nevezte ki.

1930. ■ Párisban befejezték az első magyar hangosfilm készítését. — Agrár értekezlet volt Budapesten, melyen román, magyar és jugoszláv kiküldöttek vettek részt.

— Oroszországban Csicserin felmentették külügyi népbiztosi állásától; utóda Litvinov lett.

1931. ■ Az óceánrepülő Endreszt és Magyar ünnepelték és felső- és képviselőházban.

1932. ■ Olaszországból 800 halálra érkezett Magyarországra.

— Nagy kommunista összeesküvés nyomára akadt a budapesti rendőrség; augusztus 1-re rombolásokat és zavargásokat akartak rendezni.

1934. ■ Kállay földművelésügyi miniszter megnyitó beszédet mondott a kecskeméti »Híres Hétőn«.

1937. ■ A Távokelőt az alig pár napig tartó harcok befejeződtek; a japánok megegyezést kötöttek az északkeleti helyőrséggel.

1938. ■ Franco tábornok spanyol nemzeti csapataival 120 km-es fronton támadást indított a kommunista csapatok ellen.

1940. ■ Halifax beszédében a legerélyesebben visszautasította Hitler békeajánlatát. Római vélemény: »Ilyen hangon diplomata még nem mert beszélni«.

— A kormány betérjesztette a kárpátaljai vajdaságról és a nemzeti érdeket büntetőjogi védelmére szóló törvényjavaslatot. — Ö — S

— **Ujvidéki hölgyek figyelmébe.**

Belgrádból hazatértem a legmodernebb hölgyfodrászberendezéssel. Gépeim, hajápolószereim és hajfestékeim a legtökéletesebbek. Nagyvárosi stílusú munkámat ajánlom a tisztelt Hölgyeknek. Kérem tegyen egy próbát és garantálom, hogy teljes megelégedését és bizalmát megnyerem. Tisztelettel **Klemm Jakab**, »Elit« speciális hölgyfodrász-szalonn Alkotmány utca 3 földszint. 5931

— **MENNYIT ÉR EGY CSERESZNYEFA?** A niederlahnsteini állam területének kibővítése során felmerült a szüksége egy szomszédos telek kisajátításának. A telek árában a birodalmi vasut könnyen meg egyezett a tulajdonossal, a telken álló cseresznye fa azonban nagy bonyadalmakat okozott és a bíróság közbelépését is szükségessé tette. A tulajdonos ugyanis különböző feljegyzésekre hivatkozva a cseresznyefáért az évi haszonnak megfelelő tőke címén nem kevesebb, mint ötezer márkát, azaz majdnem 7000 pengőt követelt. A bíróság hosszadalmas bizonyítási és ellenbizonyítási eljárás és különböző szakértők meghallgatása után végül is 2400 márkát ítelt meg a tulajdonosnak.

— **Találtatott egy kerékpár igazolvány, benne négy pengővel, Csányi András nevére kiállítva. Átvehető az Ipartestületben, Buza tér 15, a pénztárnál.**

— **Magyarok hírei.** A magyarok hírei rendőrség értesítette a szegedi rendőrséget, hogy Kanizsánál a Tisza vize egy férfi holttestét dobta partra. — A közellátási hivatal irodahelyiségét hétfőtől kezdve a volt Nagyvendéglő épületére helyezik át.

— **ÖBECSEI HÍREK.** Csajkás Antal káplánt, cserkészvezetőt, a Zrínyi Miklós cserkészegylet vezetősége az egri táborban működő rajtiszképző tanfolyamra küldte ki. — A járási katonai parancsnokság az aratási és cséplési munkálatok mielőbbi és zavartalan elvégzése céljából a vasár- és ünnepnapra kötelező munkaszünetet felfüggesztette. — Az előljáróság felhívja mindazokat, akiknek hozzátartozója még fogságban van, hogy az illető hazatérése céljából ne adjanak be kérvényt, mert rövidesen mindenkit hazabocsátanak a fogságból. — Felhívjuk a horgászokat, strandolókat, hogy a Tisza tulsó partjának közelében szigorúan tilos csónakkal járni és ott békélni.

A Bárdossy-programm vezérgondolatai

Erős, szilárd magyar állam a Duna völgyében nemcsak a szoros értelemben vett magyarságnak, hanem valamennyi velünk együttélő népnek, de éppen így a mi országunkkal szomszédos államoknak és egész Európának is érdeke.

Nálunk gyakran szokták emlegetni azt, hogy kicsiny nép vagyunk. Nyugodt önértékeléssel állapíthatjuk meg, hogy népünk számbeli ereje a német birodalomtól délkeletre élő nemzetek közül a legerősebbek erejével egyensúlyt tart, többiek erejét pedig jelentékenyen meghaladja. Nincsen tehát semmi értelme sem annak, hogy magunkról, mint kicsiny nemzetről beszéljünk.

Politikánk nem lehet más, mint állandó gondoskodás arról, hogy úgy illeszkedjünk bele Európa új rendjébe, ahogyan ez önálló és független magyar államiságunk érdekeinek és dunavölgyi történelmi misszióknak megfelel.

NOVEMBERHATÁR

Nagy előkészületek az ujvidéki Anna-napi kerti ünnepélyre

Az ujvidéki Ingenyenyer és gyermekotthon egyesület vezetősége nagy előkészületeket tesz, hogy a szombatra tervezett Anna-napi kerti mulatság minél fényesebben sikerüljön. Eredetileg Anna-bálat akartak rendezni, mivel ez a toalet kérdések miatt sokaknak gondot okozott volna, elállottak az eredeti tervtől és kerti mulatságot rendeznek. A cél ugyanis nem az, hogy a megjelenők drága pénzen külön ruhákat csináltassanak maguknak, hanem az, hogy szórakozva juttassanak a jótékony célnak. Ezt a legteljesebb mértékben el is éri a szombati mulatságon a rendező hölgybizottság.

A Park-szálloda kerthelyiségénél ideálisabb, szebb és kellemesebb helyet el sem lehet képzelni kerti mulatság rendezésére. A multban ott megrendezett mulatságok mind a legjobban sikerültek és ezért biztosra vehető, hogy az első nagyszabású magyar kerti mulatság minden eddigit felülmul.

Közlöttük már, hogy beléptidij nem lesz a szombati Anna-napi kerti ünnepélyen, hanem virág megváltást tesznek kötelezővé, hogy így méltó tekintélyesebb összeg maradjon meg a jótékony célra.

— **Elveszett Girnt Adám kutfuró** nevére kiállított bevásárlási könyv, kéri a becsületes megtalálót, hogy juttassák el Baross Gábor ut 37 sz. alá.

A LÁRMA MEGHOSSZABBITJA AZ ÉLETET

Sajtóhiba lesz nyilván ez a hír, Csekélységem hát nyomban kijavítja Ekként: a lárma földi életünket Nem hosszabbítja, hanem rosszabbítja.

FANYAR TÓBIÁS

TÁTOS ÚJ ORSZÁGOS CSUCSOT ÉRT EL 1500 MÉTEREN

Kolozsvárról jelentik: A válogatott uszó- és vízipólócsapat háromnapos erdélyi körutja során szombaton Kolozsvárra érkezett, ahol 1200 főnyi közönség jelenlétében nagyszabású uszómérkőzést rendeztek, amelynek kiemelkedő pontja az 1500 méteres gyorsuszó bajnokság volt. Magyarország 1500 méteres gyorsuszó bajnokságát Tátos nyerte meg 19:35,4 mp új országos csúcseredménnyel. A eredmény világvizonylatban is kitűnő.

Az uszós számok után vizilabdabemutatót tartottak. A mérkőzés során a válogatott csapat 9:2 (3:2) arányban legyőzte a vegyes csapatot.

«(IIII)»

Rövid sport hírek

Felhívás. Felhívom az összes levélköteles ifjúságot, 12 évtől 21 éves korig, hogy 1941 július hó 22-én és 23-án este 7 órakor a Levente sportpályán jelenjenek meg. — Főoktató.

Topolyai S. C.—Temerini T. C. 4:0 (1:0). Barátságos mérkőzés, vezette Besirovics. A topolyai csapat szépen játszott és az első féldőben Lakatos góljával meg is szerezte a vezetést. A második féldő közepéig a temeriniiek erős iramot diktáltak, de egyenliten a jólműködő topolyai védelem miatt nem bírtak és visszastek. Topolya ekkor a 27. és 32. percben Lakatos, majd a 36. percben Tóth révén ért el gólokat. A TSC szép játékot mutatott, minden játékosa jó volt. A temeriniiek csak lefutásokkal kísérleteztek. Az előmérkőzést a TSC I-b) csapata játszotta a Temerini TC I-b) csapatával és azt 2:1 (1:0) arányban legyőzte.

Elhalasztották a vasárnapra tervezett asztali teniszversenyt. Az UAC tegnapi tervezett asztali teniszversenyt technikai okokból nem tartották meg. A versenyt bizonytalan időre ellalasztották.

SPORT

Gyengén sikerült a vasárnapi ujvidéki „városok közti” atlétikai viadal

Szabadka szombaton lemondta részvételét

Az Ujvidéki AC, mint ismeretes, vasárnapra tervezte megrendezni a felszabadulás utáni első ujvidéki városok közti atlétikai viadalt. A versenyre az UAC nagy előkészületeket tett, tetemes kiadásai is voltak. Meghívást kaptak a versenyekre a Délvidék legjobb atlétái, elsősorban Zombor és Szabadka is. Az utolsó órában, szombaton, Szabadka lemondta részvételét, így a verseny solat vesztett értékéből és délután kevés közönség gyűlt össze a Levente-stadion részterén.

A versenyeket így is megtartották, ujvidéki versenyzőkkel, az eredmények a következők voltak:

100 m-es sík: 1. Gázsó (UAC) 11,4.

«(IIII)»

SVÉDORSZÁG—MAGYARORSZÁG

128:81

Göteborgból jelentik: A svéd-magyar atlétikai viadal második napján a magyar atléták várakozáson alul szerepeltek. A második napon lebonyolított versenyszámok közül csak a száz méteres síkfutás hozott magyar sikert, Csányi 11 mp-es idővel győzött és a 10.000 méteres síkfutás. Ebben a versenyszámban Csaplár izgalmas küzdelem után 30:25,6 mp-es idővel elsőnek futott célba. Az atlétikai viadal pontversenyét 122:81 arányban a svédek nyerték.

A magyar atléták ma három cso-

— Súlylökés: 1. Máthé I. (UAC) 11,79. — Távolugrás: 1. dr. Novákovics (UVAK) 6,23. — 1500 m-es síkfutás: 1. Volep (UAC) 4,37. — 400 m-es sík: 1. Nyiró I. (UAC) 54 mp. — Diszkoszvetés: 1. Máthé I. (UAC) 36,54. — 4x100 m-es váltó: 1. UAC I. (Gázsó, Lenkey, Klausz, Máthé I.) 45 mp. — 3000 m-es sík: 1. Volep (UAC) 9,04. — Magasugrás: 1. Máthé II. (UAC) 153. — 800 méteres sík: 1. Markovics II. (UAC) 2,03. — Gerelyvetés: 1. Máthé II. (UAC) 42,97. — 200 m-es sík: 1. Markovics I. (UAC) 24,5. — Hármasmugrás: 1. Nyiró II. (UAC) 12,72. — 4x400 méteres váltó: 1. UAC I. (Nyiró I., Klausz, Markovics II., Volep) 3,48.

portban különböző svédországi városokban versenyeznek, szerdán pedig valamennyien Koppenhágában résztvesznek egy nemzetközi versenyen.

KÉZLABDA MÉRKŐZÉS

Ujvidéki Rapid—Tisztaistvánfalva 9:3 (6:1)

«(IIII)»

Futball-eredmények

UJVIDÉK:

RAPID—PALÁNKAI DONAU

6:0 (4:0), bajnoki mérkőzés

RAPID ifi—UFC ifi 2:2 (2:2)

Barátságos mérkőzés

BEZDÁN:

BSE—UJVIDÉKI FC 1:1 (0:0).

Hazatérés Bajnokság, elődöntő, játékevezető Reményfi. Az 500 főnyi közönség előtt lejátszott mérkőzés mindvégig sportszerű és szép küzdelmet hozott. Az eredmény reális, mert amennyivel jobb volt a bezdáni csatársor, annyival szilárdabban állt a lábán az ujvidéki védelem. Az első gólt Horváth János révén a BSE szerezte meg, az Ujvidéki FC gólját Erdős rugta. A mérkőzést Reményfi hibátlanul vezette. Minthogy a mérkőzés nem hozott döntést, az MLSz-nek kell majd határozni, hogy a két csapat közül melyik játszik a Hazatérés Bajnoksága döntőjében a Dulcis ellen.

«(IIII)»

UJVIDÉKI ATLETÁK SZEGEDEN

Vasárnap rendezik meg Szegeden a kerületi atlétikai bajnokságot, amelyen Ujvidék legjobb 6 atlétája is résztvesz. A szegedi kirándulás költségeinek egyrészét a DMKSz és a sportbarátok támogatásával akarják előteremteni, minthogy Ujvidéken most nincs olyan atlétikai fórum, amely ezt a kiküldést megrendezhetné. Az ujvidéki atléták az utóbbi időben elért szép eredményekkel sok sportbarát rokonszenvét nyerték meg s így biztosra vehető, hogy a szükséges összeget előteremtik a szegedi utra.

«(IIII)»

KUGLI HIREK

Felhívás Ujvidék város tekeegyesületeihez. Felhívják a tovább működő szándékozó ujvidéki tekeegyesületek vezetőit, hogy ma, kedden este 9—10 óra között jelenjenek meg az alszövetség helyiségében, Petőfi Sándor-utca 107 szám alatt, hogy az alszövetség eljárasson a katonai parancsnokságnál a továbbműködés engedélyezése érdekében

Minden olyan vidámnak lát-szott neki. Még a varjúk is milyen kedvesek és milyen szép feketék. Atzél Kristóf is sietett kellemeztetni magát.

— Jó időben legyen mondva, olyan egészségesnek és fiatalnak látszol hála Istennek, mintha nem is te adtál volna leányt, hanem mintha te kaptál volna.

Az alispán elmosolyodott.

— Hiszen ugyis van az valahogy, csak hogy ti sohasem fogjátok megtudni.

Ilyen beszélgetések között érték a város felső kapujához. A ködben alig lehetett látni, csak a kémények lefelé verődő füstjéből lehetett a város közelségét meg- szagolni. Az elől lovagló Benesik azonban már a kaput is látta.

— A kapu be van zárva! — jelenté.

— Kürtölj! — parancsolá Görgey.

A kürtszóra megszólalt belülről egy reszelős hang.

— Ki az?

— Görgey Pál, Szepes vármegye alispánja és a megyei urak, — felelte Benesik.

— Mindjárt, mindjárt.

Türelmetlenül ficánkol, ágaskodik a Holló (fejedelem lova volt, nincs szokva a várashoz), megveregette Görgey a tomporát, simogatja a szőrét ezalatt, mintha biztatná: »Hiszen nyitják már, lovacskám.«

Aminthogy igaz is. A szokott robajjal, csörömpöléssel ereszkedik le a felvonó hid és csikorogva tárul fel a kapu.

REGENY

(106)

Irtá: Mikszáth Kálmán

Előre ugratott most Görgey s amint elléptetve a dobogón, átment a kapun is, annak a vastag bolthajtásából váratlan, hirtelen lezuhant a vasrostélyzat s elzárta a bejárást. A megrettent ló föl-ágaskodott, Görgey megingott nyergében, miközben feje föl- fordult a köcsagtollas kalpag s a mint utána kapva kissé hátrahajlott, akkor látta, mi történt. Egy szempilla rebbenésig tartott az egész, nem tovább. Látta az eltorzult arcokat, fenyegető öklöket kívül. Hallotta a kiáltásokat, a tehetetlen düh ordításait: Áru- lás, gazság.« Aztán azt is látta, mi- képp rohannak hozzá bivalybőrös polgári örök, hatan is megfogják a ló zabláját, egy bivalybőrös bes- leszur lányszájával a ló hasába, a ló fájdalmasan fölnyerit és újra fölágaskodik a halálos sebbel; Görgey nem veszi el lelkét: ki- rántja fringiját és egy bivalybőr- kabátos alaknak, aki a lábához

kap, hogy lerántsa, egy rettentő sühnytással lenyisszantja a kezét. De most már huszan is rávetik magukat és lerángatják a lóról, nyers vadsággal, lihegő bosszú- vágygal. »Hát végre a kezünkbe kerültél, jó madár.«

... És ezt mind látják odakünn a hívei, rokonai, barátjai és nem tehetnek semmit.

— Egy ujjal sem szabad érinteni — menydörgi egy parancsoló hang: Guttfinger Kristófé, a villicusé.

Nagy morgás, elégedetlenség támadt erre.

— Hát mért kiméljük? Hiszen a mi biránkat ölte meg, hát a mi pecsenyénk ő — kiáltja a vérszomjas mészáros, Hornbost Márton.

— Azért, mert az ur mindig ur marad — felelte a villicus s látván, hogy visszatetszést fakaszt a szava, pajkos szemhunyorítással hozzátette: — no meg azért, hogy

egy darabban kerülhessen a nem- zetes tanács elé. Hozzátok a városházára, hamar, hamar!

Vigasztalan volt a helyzet. Az egész piac, amennyire a ködben ki lehetett venni (és ki lehetett, mert már oszladozni kezdett) tele volt bivalybőrösökkel és városi hajduval. A beszögellő utcák tor- kolatánál, melyek az alsó kaputól ide vezethettek volna, ágyuk áll- tak (a híres Thököly-ágyuk) sűrű- gö-forgó tűzmesterekkel. Szó sem lehet itt valami gyors megszaba- dulásról, ha még annyi vidéki ne- mes gyűlik is össze. Megadta hát magát sorsának, egyenesen lép- kedett és bátran, az öt kísérő haj- duk között.

Egy szót se szólt utközben az ügy érdemére, (hiszen csak nem tárgyalhat hajdukkal) mindössze a kalpagját tette szóvá.

— Keressétek meg a süvegemet — szólt félig megvetően, félig pa- rancsolón, — inkább adok ötven forintot a boglár fejében, amibey így károsodnátok.

A villicus bólintott a fejével.

— Eredj Pohánka, — mondá az egyik hajdunak — kerítsd meg a tekintetes ur fővegét, ha a főú alul is.

Bent a városházán, mikor a te- remőr széttárta az ajtókat és a vicillus bevezette Görgeyt, tem- ploni csönd támadt. Mindenki a belépő nagy urat nézte.

(Folytatjuk.)

Horvátországban az idén 1800 holdon termelnek cikóriát. Zágrábból jelentik: Horvátországban évek óta nagy területen termelnek cikóriát. Eddig főleg a Zágrábtól északra, az utóbbi években azonban a körösi, belovári, daruvári, verőcei és vukovári járásokban is foglalkoznak termelésével. Az idén már 1800 holdon ültettek cikóriát. Az idén átlag 100—120 métermázsá holdankénti átlagos terméssel számolnak. A cikóriagyárak mázsánként 82.50 dinárt fizetnek a termelőknek.

Lika-Krbava megyében 3000 holdat vízmentesítenek. Horvátország legtermékenyebb területe Lika-Krbava megye. A karsztos hegyek mellett, a mélyebb részeken több helyen nagyterjedésű mocsarak vannak. Ilyen a Trnovac és Szmi-lyan községek között elterülő 3000 hold a »Trnovacská bara«. A zágrábi földmívelési minisztérium most 400.000 dinár hitelt utalt ki, a mocsár kiszáritására. A 3000 hold területet utána földmívelés között osztják szét.

Kevés az építőipari szakmunkás Szerbiában. A háború pusztításainak jóvátételére Szerbiának sok építőipari munkásra lenne szüksége. Sok szakmunkás kell Szendrő újjáépítéséhez is, de a megkisebbedett Szerbiába hazatérők elhelyezésére is házakat és lakásokat kell építeni az ország különböző részein. A volt Jugoszláviában nagy építkezések voltak a multban is, de ezeknél a képzett szakmunkások nagyrésze délvidéki magyar és német volt. Ezek nagyrésze, különösen azonban a magyarok mind visszatértek hazájukba és így most Szerbiában érezhető hiány van szakmunkásokban. A belgrádi miniszteri biztosok tanácsa belföldi munkásokkal akarja újjáépíteni az országot, ezért Belgrádban és Szendrőben építő ipari munkások részére tanfolyamokat rendeztet, ahol gyakorlati és elméleti kiképzésben részesítik a szerb munkásokat.

Átszervezik a szerb textil gyárakat. Belgrádi jelentés szerint a mai Szerbiában 14 szövőgyár és 27 takács üzem maradt. Nem maradt azonban egy gyár sem, amely lent, és selymet dolgozna fel és kendergyár is mindössze csak kettő maradt. A szerb textilüzemek lassanként megkezdték átszervezésüket. Tekintve, hogy külföldről nem kaphatnak nyersanyagot, kénytelenek kizárólag szerbiai anyagot feldolgozni. Külföldi gypaju hiányában a belföldit kell feldolgozni, de ennek előfeltétele a szerbiai juhállomány nemesítése. Szakkörökben szükségesnek tartják a mezőgazdasági részleges átszervezését is és az eddiginél nagyobb mennyiségű len és kender termelését.

Jól végződött a MFTR. üzleti éve. A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Rt. most tartotta az elmúlt üzletévre vonatkozó rendes közgyűlést. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság jelentését, amely kedvező üzletmenetéről számol be. A jelentésből kitűnik, hogy a szállítási és díjbevételek kedvezően alakultak. A hajózási teheráruforgalom az 1939 évihez viszonyítva lényeges emelkedést mutat és jelentős mértékben emelkedett a magyar belhá- józási forgalom is. Sokirányú gondoskodás történt az alkalmazottak szociális helyzetének javítására különféle pótlékok, segélyek, jutalmak engedélyezése útján. A MFTR bevételei az előző évihez képest 28 százalékkal, a kiadások 23 százalékkal emelkedtek. Az üzemi bevételek 4.64 millió pengővel haladták meg a kiadásokat.

KÖZGAZDASÁG

A német-francia gazdasági együttműködés

Az a körülmény, hogy Németország és Franciaország között a francia vereség után oly hamar lehetővé vált az együttműködés, nemcsak a győztes Németország konstruktív építő politikájára jellemző, hanem egyben annak is bizonyítéka, hogy

a kontinens már megérett az együttműködésre.

Németország és a szomszédos Franciaország együttműködésének gazdasági és technikai feltételei már régtől fogva adva voltak, az a politika azonban, mely nem ismert kontinentális felelősségérzetet és a szomszédok között fennálló ellenséges viszonyt mintegy megdönthetetlen alapelvek, Európa természetadta sorsának tekintette, megakadályozta érvényrejutásukat. Egyes neves német gazdasági szakemberek az egészséges dinamika ösztönétől vezetve

már rég szót emeltek a német-francia gazdasági együttműködés mellett.

Közéjük tartozik pl. Carl Bosch, a tekintélyes kémikus és az I. G. Farben vezetője, aki a két nemzet gazdasági együttműködésében a kémiai ipar területén tulmenőleg is nagy lehetőségeket látott.

A német-francia gazdasági együttműködés időközben számos területen határozott alakot öltött és most dől el, hogy megáll-e az első próbát. Az együttműködésnek egyik eleme Franciaország energikus részvétele Európa mezőgazdasági termelésének fokozásában. Erre mind nemzeti, mind európai érdekből annál is inkább szükség van, mivel Nagybritannia a maga részéről mindent megtesz, hogy két korábbi ellenség gazdasági együttműködését akadályozza és

Franciaországot az éhség-blokád legkimélettenebb formájával fenyegeti.

Az ipari együttműködés a Franciaországnak juttatott megrendelések jegyében indult meg, de előreláthatólag a közeljövőben is ez lesz még az együttműködés döntő eleme. A párisi technikai kiállításon Németország olyan ipari termékeket mutatott be,

melyeknek előállítását hajlandó a francia iparnak átengedni.

Április folyamán 1700 francia vállalkozó látogatta meg a kiállítást és a kiállított anyagból több, mint 12.000 ipari termék keltett érdeklődést. Juniusban a kiállítás francia része is elkészült. A francia ipar főleg elektrotechnikai és gépipari termékekkel, továbbá műrostipari gyártmányokkal akarja a német vállalkozók érdeklődését megnyerni.

A német vas- és ércfeldolgozó ipar, továbbá a kerámia és üvegipar képviselőivel a francia Comité d'Organisation megfelelő gazdasági osztályainak képviselőivel való találkozásán a német és francia vállalatok között hasonlóképpen sikerült közvetlen kapcsolatot teremteni és máris számos megbízás kiadására került sor. A jövő lehetőségeit egyelőre figyelmen kívül

hagyva az együttműködés előnye Franciaország részéről elsősorban a dezorganizált gazdasági élet kerékvágásba lendítésében és a munkanélküliség enyhítésében mutatkozik. Az ipar a termelés folytonosságát továbbra is fenn tudja tartani és az átállítás módoszataiban értékes tapasztalatokat szerezt.

Nagy jelentősége van a két ország kartelljei és piackutatószervezetei között létrejött közeledésnek is. Ez egyben

az európai piacok rendezéséhez is hasznos kezdeményezésként járulhat hozzá.

A francia és német automobilipar együttműködése például, mely már meg is valósult, mondjuk Olaszország bekapcsolódásával európai automobilkartellé fejlődhet. Az együttműködés sok esetben a kölcsönös részesedésvállalásban jut kifejezésre. A fejlődési folyamat már ezen a téren is megindult. Ezen a módon Németország olyan technikai tapasztalatokat bocsáthat Franciaország rendelkezésére, melyeket a francia ipar eddig még nem ismert. Egy ismert német cellulózegyár például Bordeaux környékén a francia érdekeltségű közreműködésével új cellulózegyárat épít, mely a nemes fenyőfacellulóze-eljárás alapján

cigarettapapírt fog előállítani.

A gyáralapítást három szempont indokolja: Franciaország rongyból nem tud kellő mennyiséget gyártani, Bordeauxtól délre nagy kiterjedésű erdőségek vannak, melyek a cellulózegyártás szempontjából eddig még kihasználatlanok voltak, végül pedig a Waldhofgyárnak a cellulózeből készült cigarettapapír előállításában bőséges tapasztalatai vannak. Ennek megfelelően a technikai irányítást a német gyár veszi át, míg a törekvésesedés francia és német érdekeltségek között oszlik meg.

Különösen sok lehetőséggel bíztat a kémiai ipar terén való együttműködés, mely mindkét oldalon egyaránt nagy előnyökkel jár. Krauch professzor, az I. G. Farben művek jelenlegi vezetője nemrégiben részletes tervet ismertett az európai kémiai ipar megszervezésére. Ebben a tervben Franciaország bauxitjának, fejlődésképes anorganikus kémiai iparának és eddig kihasználatlan energiaforrásainak kiemelkedő szerep jut.

Hetven millió kiló bolgár epert kap Németország.

Bulgária ezidei epertermése várakozáson felül jó. A kivitel máris megindult. Ezidőszent naponta két millió kg. epert szállítanak Németországba. A két ország között létrejött megállapodás értelmében összesen hetven millió kg. eper kerül németországi kivitelre. Ennek a mennyiségnek jelentős része azonban konzerv alakjában kerül a német piacra. Egyidejűleg megtörtént a megállapodás a csemegezőllő exportjára is. E szerint Bulgária összesen 10 millió kiló csemegezőllőt szállít Németországnak.

OBJAVA

o odredivanju trgovaca obuča

Pozivam sva ona lica, koja se i buduće žele baviti trgovinom obuča sa koženim donom bilo na veliko ili na malo, neka podnesu svoje molbe za opštu opskrbu pri vojnoj komandi (palata berze, prvi sprat, soba br. 12) najdalje do 21 jula 1941 godine u 12 časova na podne.

U molbi treba kratko navesti podatke o ličnosti molioca, ako je reč o društvenoj firmi za svakog suvlasnika posebno, — (mesto, godina rođenja, narodnost, porodično stanje, veroispovest itd.), nadalje, od kada je nastanjen u Ujvidéku, gde je ranije živeo i kakve su mu materijalne prilike.

Molbi se imaju priložiti: prepis stare obrtne dozvole (na mađarskom jeziku) i izjavu o prahrišćanskom poreklu. Obavde priloga mora pod pretnjom krivično-pravne odgovornosti svojeručnim potpisom potvrditi. Molioac ima nadalje priložiti još i uverenje, da je sa nacionalno-mađarskog gledišta besprekorno.

Ujvidék, 17 jula 1941 godine.

vitéz Bayer Ferenc s. r.
kr. ug. general,
vojni komandant grada

Szerbia dohánytermelésének átszervezése. Az egykori Jugoszláviában több kiváló dohányfajtát ültettek. Főleg Délserbia és Hercegovina termelték a minőségi dohányt, míg a volt Jugoszlávia többi részein kevésbé jómínőségű dohányt termeltek. A belgrádi államkincstárnak igen jó jövedelmi forrás volt a külföldre szállított dohány. Ez azonban most elesik, mert a jó dohánytermelő vidéket: Délserbiát és Hercegovinát elvesztették a szerbek. A belgrádi földmívelésügyi minisztérium most szakértőket bízott meg, hogy ezek tanulmányozzák, nem lehetne-e a délserbiai minőségi dohányt a megmaradt Szerbia területén aklimatizálni. Az erre vonatkozó prilepi tipust és más délserbiai dohányfajtát akarják Szerbiában meghonosítani, hogy ezekkel az illatos dohányfajtákkal keverjék az északszerbiai dohányt. Szerbiának most csak egy dohánygyára van, a nisi, de ez egész Európában a legnagyobb és legtekélyesebben felszerelt. A nisi dohánygyárnak elég nyersanyag áll rendelkezésre és az idén még kielégítheti Szerbia összes szükségleteit, a finomabb dohány és cigarettafajtákban is. Jövőre pedig már a megkisebbitett Szerbiába áthonosított délserbiai dohányfajtákkal keverik és illatosítják a szerb cigaretták dohányját.

Hogyan váltották be Horvátországban az ezer és ötszázdináros bankjegyeket? Horvátországban mindennek be kellett adni becserélés céljából az ezer és ötszáz dináros jugoszláv kibocsátású bankjegyeket. A horvát nemzeti bank fiókjai és az állampénztárak azonban csak igazolták az átvett bankjegyek értékét és számaikat. A becserélt bankjegyek ellenértékét csak részben fizették ki, kisebb címletű bankjegyekben. A visszamaradt összegeket csak akkor folyosítják a jugoszláv bankjegyek tulajdonosainak ha a horvát pénz a »kuna« forgalomba kerül. Az ezer dináros bankjegyek közül azonban csak azokat cserélik be, amelyeket még az összeomlás előtt adott ki a jugoszláv nemzeti bank. Az ugynevezett »niksicsi« ezreseket, amelyek a Niksicsbe menekült jugoszláv kormány ott hagyott és ott illetéktelen tulajdonba került, egyáltalán nem váltják be.

BI
S7
BU
DUN
Előke
loda.
Egyás
pengő
szoba
Előz

Váro
550/194

A vásá
ujab

132/1
ben fog
részben
ket ren

1. I
üzem,
alapsza
tatásáh
cikkek
szabad

A ve
telérde
azt is,
folytat
illetve
nem ha

2. C
van ak
hogy a
ti cikk
be val
hatja k

Ame
lenül á
közszü
a vásá
jegyez

Péld
sárlási
hat el

3. A
nélkül
métern
lőanya

Tern
letét n
részke
senki

Ak
lamint
ra has
sárlási
gáltatr

4.
könyv
egyed
csak
kiszolg

5. E
lási k
si kön
nap e

Ha
vásárl
9 hón
Min
közszü
sárlás
zéshez
sen t
vásárl
mellet

Ujv

BRISTOL SZÁLLODA BUDAPEST DUNAPARTON

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egység szoba 7 pengő. Kétágyás szoba már 12 pengő.

Előzékeny kiszolgálás!

Városi Katonai Parancsnokság,
Ujvidék

550/1941. közell.

Hirdetmény

A vásárlási könyvek használatának újabb szabályozása tárgyában

132/1941. közell. számú rendeletben foglaltak kiegészítésére, illetve részbeni módosítására a következőket rendelem:

1. Mezőgazdasági vagy egyéb üzem, vagy valamely Egyesület alapszabályszerű működésének folytatásához szükséges közszükségleti cikkeket vásárlási könyv nélkül szabad kiszolgáltatni.

A vevőnek ezt a vásárláskor hitelérdeklődően igazolni kell, egyben azt is, hogy a beszerzés az üzem folytatásához feltétlenül szükséges, illetve az üzem rendes szükségletét nem haladja meg.

2. Csak kereskedő vagy iparos van ahhoz a korlátozáshoz kötve, hogy a meghatározott közszükségleti cikkeket csak a vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett szolgáltathatja ki a fogyasztónak.

Amennyiben östermelők közvetlenül árusítanak fogyasztónak ilyen közszükségleti cikkeket, az eladást a vásárlási könyvbe nem kell bejegyezni.

Például: az östermelő tüzfát vásárlási könyvbe bejegyzés nélkül adhat el (pl. szekérről).

3. A kereskedő vásárlási könyv nélkül adhat el a fogyasztónak egy métermázsát meg nem haladó tüzelőanyagot.

Természetes, hogy saját szükségletét meghaladó mennyiségben nyerszedési célokra tüzelőanyagot senki sem vásárolhat.

A központi- vagy etázs-fűtés, valamint a melegvízszolgáltatás céljára használandó tüzelőanyagot is vásárlási könyv nélkül szabad kiszolgáltatni.

4. Egyedülálló férfi vásárlási könyvére csak férfirendeltetésű árut egyedülálló nő vásárlási könyvére csak női rendeltetésű árut szabad kiszolgáltatni.

5. Egyedülálló fogyasztó új vásárlási könyvet csak az előző vásárlási könyv kiadásától számított 6 hónap eltelté után igényelhet.

Ha pedig az egyedülálló fogyasztó vásárlási könyvét elvesztette, csak 9 hónap elteltével kaphat újat.

Mindazon ruhaneműk, vagy más közszükségleti cikkek, melyek vásárlása a vásárlási könyvbe bejegyzéshez van kötve, zálogházi árverésen történő vétel esetén is csak a vásárlási könyvbe történt bevezetés mellett vásárolhatók.

Ujvidék, 1941 VII. 18.

vitéz Bayer Ferenc s. k.
m. kir. tábornok
v. katonai parancsnok.

OBJAVA

UKOPČANJE TRGOVACA JUŽNIH KRAJEVA U SPOLJNOTRGOVINSKI PROMET

Izvoz poljoprivrednih artikala iz krajeva ponovo zauzetih u carinsko inostranstvo, kao i domaći trgovinski promet regulišem na sledeći način:

I. Sa ponovo zauzetih Južnih krajeva u carinsko inostranstvo mogu niženaznačenu robu izvesti samo sledeće privredne ustanove:

1. rogatu marvu, svinje, ovce i njihove proizvode: „Magy állat- és állati termékek kiviteli szövetezete (Madarska izvozna zadruga za izvoz stoke i stočnih proizvoda) Budapest, V. Aulich-u. 3.

2. Konje: „Löértékesítő szövetezete“ (Zadruga za uvočenje konja), Budapest, V. Aulich-u. 3.

3. Konzerve od gušće džigerice: „Magyar libamáj-kiviteli egyesülés“ (Madarska zajednica za izvoz gušće džigerice), Budapest, VII. Dob-u. 46.

4. Perje: „Magyar tollkiviteli egyesülés“ (Madarska zajednica za izvoz perja), Budapest, V. Rudolftér 1.

Zadruga i trgovci imaoći depoa i trgovinskih radnji na Južnom području, mogu se izvozu gornjih artikala pridružiti samo u svojstvu izvršioća i prema tome ne mogu gorenavedenu stoku i stočne proizvode inostranim trgovcima niti nuditi, a niti prodavati.

5. Domaćom trgovinom svinja mogu se baviti samo ovlaštene trgovci, i to preko „Sertéstorgalmi egyesülés“, (Zajednica za promet svinjama), Budapest, V. Alkotmány-u. 29.

Sve zadruga i trgovci, koji bi imali želju da se pridruže izvozu konja, rogata marve, svinja, ovca i njihovih proizvoda, kao i konzervi od gušće džigerice i perja, ili bi hteli učestvovati u domaćoj trgovini svinjama, neka svoje molbe, adresovane na gornje, pod tač. 1—5 navedene zadruga, odnosno zajednice, dostave Zvanju za javnu opskrbu pri gradskoj vojnoj komandi, najdalje do 23 o. m. u 12 časova na podne.

II. Sa ponovo zauzetih Južnih krajeva u carinsko inostranstvo mogu niže naznačenu robu izvesti samo članovi ovih privrednih ustanova:

1. Živu i zaklanu pernatu živinu: „Baromfi kiviteli egyesülés“ (Zajednica za izvoz pernate živine), Budapest, V. Vértanuk-tere 1.

2. Jaja: „Magyar tojaskiviteli egyesülés“ (Madarska zajednica za izvoz jaja).

3. Ulovljenu divljač: „Magyar vadkiviteli egyesülés“ (Madarska zajednica za izvoz divljači), Budapest, V. Alkotmány-u. 18.

4. Gušću džigericu, grudi i mast: „Magyar libamáj-kiviteli egyesülés“ (Madarska zajednica za izvoz gušće džigerice), Budapest, VII. Dob-u. 46.

5. Seme za sejanje (detelina, trava, lanjik itd.): „Magyar vetőmag-kiviteli r. t.“ (Madarsko a. d. za izvoz semenja za sejanje), Budapest, V. Alkotmány-u. 27.

6. Mahunasto uljeno semenje: „Magyar hüvelyes és olajos magkiviteli egyesülés“ (Madarska zajednica za izvoz mahunastog i uljenog semenja), Budapest, V. Alkotmány-u. 27.

7. Lekovito bilje: „Magyar gyógynövénykiviteli egyesülés ellenőrző irodája“ (Kontrolna kancelarija Madarske zajednice za izvoz lekovitih biljki), Budapest, V. Akadémia-u. 11.

8. Krompir: „Magyar burgonyakiviteli egyesülés“ (Madarska zajednica za izvoz krompira), Budapest, IV. Deák Ferenc-u. 6.

Tuzemnom trgovinom krompira mogu se baviti samo članovi „Belföldi burgonyakereskedelmi egyesülés“ (Zajednica za tuzemnu trgovinu krompirom), Budapest, V. Víggyázó Ferenc-u. 6.

Zadruga ili trgovci željni da se pridruže izvozu artikala iz Južnih krajeva, navedenih pod II. 1—8 u carinsko inostranstvo, mogu tražiti svoje učlanjenje u gornje ustanove prema grani poljoprivrednog artikala.

Radi izvoza krompira (mladog krompira) sa područja vojne uprave u carinsko inostranstvo iz suvišnih zaliha, mogu robu kupovati odnosno liferovati samo članovi „Magyar burgonyakiviteli egyesülés“ (Madarska zajednica za izvoz krompira).

Ujvidék, 17 jula 1941 godine.

vitéz Bayer Ferenc s. r.
kr. ug. general,
vojni komandant grada.

Nehézségek Anglia élelmiszerellátása körül. Anglia vezető gazdasági sajtóorgánuma, a »Financial News« írja, hogy Angliában az élelmiszerelosztás rendkívül sivár képet nyújt. Ahelyett, hogy amikor erre szükség mutatkozott, új rendszabályokhoz folyamodtak volna, az élelmiszerárakat már csak akkor helyezették ellenőrzés alá, illetőleg csak akkor racionalizálták azokat, amikor a vásárló közönség már minden rendelkezésre álló készletet felvásárolt. A legtöbb szabadkereskedelem tárgyát képező élelmiszernél, kezdve a termelőtől, illetőleg importérről a kiskereskedőig, teljes igazságtalan volt az elosztás. A friss főzelék, gyümölcs és hal árának emelkedése sem miképpen sincs arányban a termelési költségekkel. Mindennek egyetlen oka a csekély kínálatban és a nagymértékben megnövekedett keresletben leledzik. Csak a meglévő rossz elosztási rendszertől való határozott letérés oldhatná meg az elosztás és szállítás kínos problémáját. Az angol közlekedésügyi minisztérium az eddigi heti 112 gr. fejenkénti vajadagot ennek felére, 56 gr-ra szállította le. Pótlásképpen az eddigi 28 gr sajtadagot ennek duplájára, 56 gr-ra emelte fel.

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közlései

Házalók, vándoriparosok és östermelők a vásárokon, piacokon és bucsukon külön engedély nélkül árusíthatnak. Adott esetből felmerült az a kérdés, hogy a házalási engedéllyel bírók az 1150—1941. M. E., illetőleg a 17 200—1941. K. K. M. sz. rendeletek hatálybalépése óta a vásárokon, piacokon, illetve bucsukon árusíthatnak-e. E rendeletek szerint ugyan is a vásárokon árusító iparosoknak és kereskedőknek a vásárokon való árusításhoz külön engedélyt kellett beszerezniük, amely engedélyt kérelmükre az iparhatóság záradék formájában iparjogositványukra vezet rá. Ezt az engedélyt a házalóknak nem szükséges beszerezniük. A kereskedelemügyi miniszter 75.430/1941/II. sz. körrendeletében utasította az iparhatóságokat arra, hogy az 1150—1941. M. E. sz. rendelet kifejezetten csak a szűkebb értelemben vett kereskedők és iparosok által folytatott vásári, piaci, illetve bucsuárusítást kötötte külön iparhatósági engedélyhez, a házalók tevékenységét azonban nem. Használóképpen nem vonatkoznak az előbb említett rendeletek a vándoriparosokra és östermelőkre sem. Ezekből következik, hogy a házalóknak, továbbá a vándoriparosoknak és östermelőknek ahhoz, hogy vásárokon, piacokon, illetve bucsukon árusíthassanak, a szóbanforgó rendeletek szerinti külön iparhatósági engedélyre szükségük nincsen.

Ismét működhetnek az árrombolás ügyében döntő bizottságok. A kézművesiparosok által elkövetett árrombolás felett a kereskedelmi és iparkamara kebelében alakítható u. n. döntő bizottság ítélt, amelynek tagjait a vonatkozó jogszabályok szerint a panaszos ipartestület és a panaszlott iparos a kamara kisiparos tagjai közül jelölte ki. Minthogy a kamarai tagok megbízatása 1940 évi december 18-án megszűnt, ezóta a bizottságot nem lehetett megalakítani és az árrombolás miatt megindított eljárásokat függőben kellett tartani. A június 28-án megjelent 4700—1941. M. E. sz. rendelet értelmében a kamara miniszteri biztosa összeállította azon kisiparosok névjegyzékét, akik a bizottság tagjait megválaszthatók. A névjegyzékét a kamara kerületében levő minden ipartestületnek megküldötte. Most már tehát nincsen semmi akadálya annak, hogy a függőben maradt panaszokat a kamara letárgyalhassa, illetve nincsen semmi kádalya annak, hogy az ipartestületek a 27.000—1937. Ip. M. sz. rendelet rendelkezésének figyelembevételével árrombolási panaszt terjesszenek elő.

Piaci árusításra jogosító iparigazolvány. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter adott esetből kifolyólag 11.765/1941. II. sz. a. elvi döntés formájában mondtotta ki azt, hogy piaci árusításra jogosító iparigazolvány alapján az ipart másból, mint a piacon felállított bódében, sátorban, asztalon, talapzaton vagy akár a pusztán földön gyakorolni nem lehet. Attól az iparostól, aki a fenti rendelkezésnek hivatalos felszólítás után sem tesz eleget, iparigazolványát az annak kiállítására illetékes hatóság visszavonja.

**NEMESSÉG KIKUTATÁSA, IGAZOLTATÁSA,
nemesi nevváltoztatás
családfák összeállítása.**

**okmányok beszerzése,
CIMEREK, ősiák megfésítése**

Doma János
genealogus

Budapesti, VIII., Nemet utca 22 szám

Szerbek és zsidók voltak a belgrádban agyonlőtt szabotálók

Belgrádban, mint a Reggeli Újság megírta, 28 merénylőt agyonlőttek. A kivégzettek névsorát most közzétették s abból kiderült, hogy valamennyien szerbek és zsidók voltak. A névsor a következő:

Petrovics Lyubisa krájevoei ügyvédjelölt, Markovics Vidák diplomált nisi bölcsész, Polgár Andrija ujvidéki asztalos, Popovics Vladeta belgrádi orvostanhallgató, Sztójánovics Alekszandar nisi divattervező, Sztójiljkovics Dimitrije nisi lakatos, Skerovics Szlobodán cetinyei magánhivatalnok, Szemlean Vojin belgrádi cipész, Bihalyi Pávle belgrádi vállalkozó, Schpengler Náthán szlavonbródi kereskedő, Kreuzs Fritz észéki szállító, Mandelbaum Eugén belgrádi gyógyszerész, Gyosics Zsivota nisi ügyvédjelölt, Tyosics Zsiván arangyelováci cipész, Milovanovics Ilija arangyelováci asztalos, Petronijevics Dusan belgrádi könyvkötő, Weber Zoltán belgrádi asztalos, Milosevics Alekszandar belgrádi kárpitos, Birics Blagoje belgrádi asztalos, Hoiender Pávle belgrádi kereskedő, Perzler Jakab belgrádi kereskedő, Nikolics Jordán belgrádi magánzó, Velasevics Bogdán daniloverádi műszaki iskolai tanuló, Brdár Milos belgrádi szücs, Krolo Iván spalatoj pincér és Brkics Milos belgrádi asztalos.

Árverési hirdetmény

Az ujvidéki t. j. katonai parancsnoksága engedélyével nyilvános árverést hirdetek Popovics Gligorije mérnök ingóságaira. Árverésre kerülnek: irodai berendezések, vízvezetési és központi fűtési anyagok. Az árverést folyó hó 23-án, reggel 9 órai kezdettel Popovics G. helységében Lenau utca 6/a alatt tartom meg. Az árverésre kerülő anyagok fenti cím alatt bármikor megtekinthetők.

Ujvidék, 1941. VII. 19.

Hatósági megbízott.

Nagyobb mennyiségű gyárilag készített

uj kender zsák

gabonának eladó

Mayer Pál kenderszövőgyárban
PETRÓC, (Bács-m.)

VASBUTORT

SKRAVAN ANDRASNÁL rendeljen
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-ut 53.

30 lóerős szívógázmotort

jó gyártmányút

rögtön olcsón elad

GRUBER F. gépészmérnök, malomipari szakérő
UJVIDÉK, Petőfi utca 87 — Telefon 22-60

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 15 fillér, vastagbetűs 25 fill. A legkisebb apróhirdetés ára 1 pengő 50 fillér. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesztünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

AMATŐR-KÉPEK szakszerű és gyors kidolgozása. Nagyobb rendelésnél árengedmény. **FOTO ANNY** műterem, Ujvidék. Hitler Adolf-utca 9.

ALLAST KERES

LEVELEZÉST, gépelést magyar, német nyelven, óradíjért is, vállal gyakorlott levelező, saját géppel. Ujvidék, Gróf Csáky István (Dubrovacska) ut 11. 5618

MERLEGKÉPES, magyar, német és szerb nyelvet perfekt bíró könyvelő elsőrangú referenciákkal elhelyezkedne nagyobb iparvállalatnál. Jelenleg felmondatlan állásban van. Jelige: »Megbízható« a kiadóhivatalba. 5801

ARANYVITTEZSÉGI ÉRMES leserelt katonai géplakatos és autószerelő, elhelyezkedést keres. Cím megtudható a kiadóban. 5845

SÜTŐSEGÉD állást keres. Cím: Ujvidék, Kamenicai utca 16. 5859

TISZTESSÉGES fiatal leány, aki a főzéshez és varráshoz ért, háztartásbeli alkalmazást keres augusztus 1-re. Cím: Ujvidék, Szent János utca 5. szám. 5866

VILLAMOS MOTOR tekereselő, önálló munkás, állást keres. Cím: Urbán István, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 79. 5867

FIATAL HÁZASPÁR házmesternek, szolgának vagy bármely más munkára augusztus 1-re elmenne. Cím a kiadóban. 5890

VIZSGÁZOTT gépész bármilyen típusú cséplőgéphez ajánlkozik. Szíves megkereséseket »Hadifogoly« jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 5901

MAGÁNTISZTVEISELŐ több évi irodai gyakorlattal, levelező és könyvelő állást keres. Szíves megkereséseket »Ósmagyar« jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 5906

JÓLFŐZŐ MINDENES szakácsnő állást keres, esetleg bejárónőnek is elmenne. Cím: Mészáros Katalin, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 86. 5911

FIATAL iskolázott német gyermekleány nappali foglalkozást keres 3-4-ig. Cím: Selinger, Ujvidék, Fehérvári ut 19 (volt Arse Teodorovicseva). 5935

ELADÓ

ZRINYI ILONA utca 47. számú ház készpénzért eladó. Érdeklődni ugyanott. 5863

KOMPLETT ebédlő és hálószobaberendezés, szőnyegek, kertü garnitúra, jégsezekrény eladó. Cím a kiadóban. 5882

ELADÓ egy használt, jó állapotban lévő 8 csöves »ZEFIR« **KÁLYHA**. Érdeklődőknek felvilágosítást a lap kiadójában nyújtanak. 5920

JOFORGALMU VENDEGLŐ a vasutnál eladó. Érdeklődni: Ujvidék, Petőfi Sándor ut 93. 5939

UJ ABLAKOK, ajtók és egy szép családi ház eladó. Pirosi utca, orosz temetőnél. Egner bádognál. 5941

KIADÓ

CSALÁDI HÁZ: 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel kiadó. Ujvidék, Tóth Bagi István-utca 58 (Telep). 5823

EGY MAGÁNOS ház pékhelyiséggel és két fióküzettel azonnal kiadó. Ujvidék, Csenei utca 34. 5944

KERESLET

HASZNÁLT ruhákat, butorokat, legjobb árban fizetem. Laphívásra házhoz megyek. Cím: Nacs Sándor, ószeres, Ujvidék, Haltér 11. 5871

UJSÁGÁRUSÍTÁSRA RIKKANCOKAT 18 éven felülieket felvesszünk. **KOMOLY FIATALEMBER** kerékpárral ujságészthordásra felvétetik. Cím: Ujvidék, Lázár utca 6. Jelentkezni d. e. 8-10 és d. u. 1-3-ig. 5936

MAGYARUL, németül beszélő szobaasszony kerestetik kisebb szállodába. Cím: Ujvidék, Petőfi Sándor 93. 5938

5-7 1/2 mtr. MÁZSA súlyt mérő használt, de jó állapotban levő 1/10-es mérleget megvételre keresek. Ajánlatokat »sürgős« jellegre a kiadóhivatal továbbítja. 5949

Eleserétném szegedi házamat ujvidéki házzal vagy ingatlanal. Esetleg eladnám. Érdeklődni Gyukityné, Ujvidék, vitéz Bayer tábornok utca 18. 5942

KUGLIPÁLYÁHOZ állítató fiut keres »Arany fűrt« vendéglő, Uj-Buzatér. 5943

KÜLÖNFÉLE

Csillárt

Hollitscher csillárüzemben vásároljon, Ujvidék, Alkotmány utca 29.

FIZETŐ- vagy cserendőg lenne pár hétre keresztény uricsaládnál alföldi városból jegyző-földbirtokos leánya. Ajánlatot »5934« sz. alatt a kiadóhivatal továbbítja. 5934

OLASZ URILÁNY sport és szórakozás közben olaszul társalogni 40-45 éves urral, akitől viszonzásul magyarul, németül tanulna. Cím a kiadóban. 5940

Harkány

a közismert magyar

reumafürdő és üdülőhely

szeretettel várja délvidéki vendégeit.

Kád- és medencefürdők, **reumagyógyintézet** a gyógyszállodában, **fiatalmas thermal-tófürdő**.

50 holdas árpolt park, elsőrendű bőséges ellátás, kávéház és grill.

Allandó zenekar.

Prospektust szívesen küld a fürdőigazgatóság.

62° C rádióaktív kénes hőforrások.

Előnyös értékesítést,

pontos lebonyolítással szerez babra, mákra, mézre, vetőmagokra az egész országban jól bevezetett ügyönkösegem

Szécsi Dániel

Kecskemét

Rákóczi út 12-14 Telefon 203

HAJDU JÓZSEF szentai örvetelő 4 év alatt távozott Szentáról a 6. honvédegyalozkodó II. sz. 1. törzsnél volt telefont. **Polgári** címét Laudisz Jánosnak, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 160. 5937

Ideális nyaralást nyújt

Harkányfürdőn

Julianna-lak

modern, folyóvízes szobák mérsékelt áron, közvetlen bejárattal a fürdőtelepre, és a gyógyparkba.

Érdeklődés: **Julianna-lak**, Harkányfürdő.

BUTORT

elsőrendű kivitelben készíti, javít és átalakít

Szabados László asztalos mester

Ujvidék, Goethe-utca 5. Telefon 32-76

Délvidéki polgárok étterme Budapesten a

Polgári büffé-étterem

Andrássy út 41.

Délvidéki testvéreinket magyaros vendégszeretettel békebelien jó falatokkal várjuk

»MECHANIKA«

Ált. Gépipari vállalat K.F.T.

BUDAPEST, III. Bécsi út 96/a
Telefon 362-470

Készít szerszámgepeket, szerszámokat, esztergályozott és sajtolt tömegcikket. Az Adress című gépek magyarországi gyártója

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 50

Telefon: 21-37, éjjel 20-58

Laptulajdonos: **Andrée Dezső**.

Előfizetés:

Egy óra 4.— pengő

Vidéken egy óra 3.— "

Három óra 11.60 "

Vidéken három óra 8.— "

Félévre 23.— "

Vidéken félévre 16.— "

Megjelenik naponta.